

Riksdagens protokoll

2012/13:111

Fredagen den 24 maj

Kl. 09.00 – 12.09

Protokoll
2012/13:111

1 § Anmälan om inkommen granskningsrapport från Riksrevisionen

Talmannen anmälde att följande granskningsrapport inkommit från Riksrevisionen:
RiR 2013:8 Energieffektivisering inom industrin – effekter av statens insatser

2 § Anmälan om fördröjda svar på interpellationer

Till riksdagen hade inkommit följande skrivelser:

Interpellation 2012/13:407

Till riksdagen

Interpellation 2012/13:407 Försvarets radioanstalt av Maria Ferm (MP)

Interpellationen kommer att besvaras fredagen den 14 juni 2013.

Skälet till dröjsmålet är att statsrådet vid de svarstillfällen som finns före den 14 juni 2013 befinner sig på resa och tar emot inkommande besök.

Stockholm den 13 maj 2013

Försvarsdepartementet

Karin Enström (M)

Enligt uppdrag

Nils Cederstierna

Expeditionschef

Interpellation 2012/13:410

Till riksdagen

Interpellation 2012/13:410 Brister i stödet till unga arbetslösa av Patrik Björck (S)

Interpellationen kommer att besvaras den 11 juni 2013.

Skälet till dröjsmålet är inbokade engagemang som inte kan ändras.
Stockholm den 16 maj 2013
Arbetsmarknadsdepartementet
Hillevi Engström (M)
Enligt uppdrag
Monica Rodrigo
Expeditions- och rättschef

Interpellation 2012/13:415

Till riksdagen

Interpellation 2012/13:415 Villkor för användande av vattenskoter
av Jens Holm (V)

Interpellationen kommer att besvaras tisdagen den 11 juni 2013.

Miljöministern har inte möjlighet att besvara interpellationen inom
anvisad tid på grund av redan inbokade engagemang.

Stockholm den 20 maj 2013

Miljödepartementet

Lena Ek (C)

Enligt uppdrag

Lena Ingvarsson

Expeditions- och rättschef

3 § Hänvisning av ärende till utskott

Föredrogs och hänvisades

EU-dokument

KOM(2013) 266 till finansutskottet

Åttaveckorsfristen för att avge ett motiverat yttrande skulle gå ut *den*
17 juli.

*Svar på
interpellationer*

4 § Svar på interpellation 2012/13:414 om säljbara kvoter och utkastförbud

Anf. 1 Landsbygdsminister ESKIL ERLANDSSON (C):

Herr talman! Jan-Olof Larsson har frågat mig varför Regeringskansliet anser att det är nödvändigt att individuella säljbara kvoter införs för att klara utkastförbudet och hur detta ska stärka det småskaliga fisket utefter Sveriges kust.

Låt mig inledningsvis vara tydlig med att utkastförbudet är en viktig fråga för mig, en fråga jag drivit hårt i EU-sammanhang, som Jan-Olof väl vet. Vi måste få till stånd en förvaltning som inte leder till att större mängder oönskad fångst kastas ut i havet igen. Den fisk som kastas ut har oftast en mycket begränsad chans att överleva, och utkasten utgör ett omfattande resursslöseri, detta samtidigt som ett flertal bestånd i EU:s vatten fortfarande är överfiskade. Den enskilt viktigaste åtgärden för att komma till rätta med detta och få ett fiske på hållbara nivåer är att utveckla selektiva redskap för att minimera den oönskade fångsten.

På regeringens uppdrag har därför Havs- och vattenmyndigheten analyserat förutsättningarna för att införa ett utkastförbud. Myndigheten menar att för att ett utkastförbud ska vara effektivt behöver ett system med överlåtbara fiskenyttjanderätter införas. Ett sådant system kan säkerställa att varje fiskefartyg kan anpassa sina andelar av den svenska fiskekvoten så att den matchar fångstmöjligheterna i det enskilda fallet. En fiskare som har uttömt sin andel av kvoten för en viss art behöver till exempel kunna byta till sig kvotandelar för denna art mot kvotandelar för en annan art. Om kvotandelar inte kan överlåtas innebär det enligt myndighetens analys att allt svenskt fiske i vatten där blandfiske sker måste stoppas så snart kvoten för en av arterna har uttömts.

Jag anser att ett utkastförbud inte bara får bli en papperstiger. Det måste vara möjligt för näringen att efterleva förbudet, och i Regeringskansliet analyseras därför olika alternativ till lösningar. Överlåtbara fiskenyttjanderätter är ett sådant alternativ, men andra lösningar kan också bli aktuella utifrån varje fiskesegments specifika förutsättningar.

Regeringen anser generellt att det småskaliga och kustnära fisket bör värnas inom ramen för ett system med överlåtbara fiskenyttjanderätter. Hur det småskaliga fiskets förutsättningar ska beaktas måste tittas på från fall till fall. Jag kan konstatera att då systemet med överlåtbara fiskenyttjanderätter infördes i det pelagiska fisket undantogs det småskaliga fisket och tilldelades en särskild så kallad kustkvot.

Jan-Olof Larsson undrar även vad regeringen anser är småskaligt fiske. Dåvarande Fiskeriverket lämnade år 2010 förslag till ett antal kriterier, bland annat fartygens storlek men också längden på fiskeresan, som kan sägas utgöra grunden för vad som kan anses vara ett småskaligt fiske. Jag anser det vara en klok utgångspunkt att titta på frågan från fall till fall, då situationen skiljer sig åt längs vårt lands långa kust. Jag vill precis som Jan-Olof Larsson fortsätta värna det småskaliga fisket. En viktig del i detta är att ge fiskaren möjlighet att anpassa sig efter de kvoter som finns, så att fisket kan fortgå under hela året. Och låt oss inte glömma att syftet med allt detta är att få starka fiskbestånd. Det är grundförutsättningen för att näringen ska vara lönsam och bidra till levande kustområden samt ge konsumenterna god och hållbart fångad fisk.

Anf. 2 JAN-OLOF LARSSON (S):

Herr talman! Att det är viktigt att minimera utkastet av fångad fisk är vi helt överens om. Det gör man allra bäst genom att se till att oönskad fisk inte fångas, alltså genom en bättre selektivitet. Här borde ministern se till att de som utvecklar redskap ihop med fiskarna får ett stöd som gör det möjligt att nå ett snabbare resultat än i dag.

Att ett utkastförbud vore bra är vi också överens om. Där har ministern gjort så gott han kunnat nere i EU. Tyvärr gick det inte ända fram. Nu blir det troligen inget sådant utkastförbud, utan det diskuteras hur stor andel av fångsten man ska få lov att kasta.

Ministern har i ministerrådet drivit frågan att det ska vara obligatoriskt för länderna att införa säljbara individuella kvoter i alla typer av fiske. Lyckligtvis fick han inte med sig någon majoritet i denna fråga. Nu är strategin bytt. Nu hävdas det att ett utkastförbud förutsätter ett införande av säljbara kvoter. Det vore bra om ministern kunde förklara detta för mig och alla de fiskare som inte begriper varför detta är nödvändigt.

Tror ministern att den fiskare som fått några koljor som han inte hade kvot för ska gå in på internet på vägen hem till kajen och köpa kvot för 15 kilo kolja? Eller hur är det tänkt att det ska fungera?

Säljbara kvoter införde vi i det pelagiska fisket för att öka lönsamheten. Det skulle ske genom att ett fiskeföretag köpte upp ett eller flera andra fiskeföretag. Konsekvensen blev helt planerlig och lönsamheten ökade. Planerligt försvann också ett stort antal fiskeföretag, och det pelagiska fisket koncentrerades till ett fåtal företag och personer.

Men inom torskfisket, fiskfisket, kräftfisket och räkfisket finns inte de kvotvolymerna eller det överskott på fiskeföretag som fanns inom det pelagiska fisket. Skulle ITQ-systemet införas inom dessa typer av fiske skulle infrastrukturen slås ut ganska snart. Redskapsresurser, iserier, lådor och all annan service skulle försvinna. Fisket skulle ganska snart vara koncentrerat till Göteborgsområdet och försvinna från övriga kuster. Ungdomar skulle inte ha ekonomi att kunna börja fiska. Det är redan i dag dyrt med båtar och redskap. Ska de sedan köpa fiskerätter för miljoner finns det ingen möjlighet att klara ekonomin i dessa åtaganden.

Herr talman! Sedan ska systemet övervakas. Det finns förslag om att fartygen ska utrustas med kameror, så att all verksamhet kan följas i realtid. Snacka om att storebror ser dig!

Jag får väl tro att om det kommer ett sådant förslag så ska det gälla även andra arbetsplatser, Regeringskansliet, riksdagen eller bondgårdar så att Jordbruksverket kan kolla upp hur djuren sköts ute på gårdarna.

År 2002 försökte den socialdemokratiska regeringen särbehandla de svenska yrkesfiskarna. EU sade nej till det. Svenska fiskare har samma rättigheter och skyldigheter som övriga fiskare i EU.

Jag har bett de svenska fiskarna om ursäkt för vår del, och vi har lärt oss att svenska fiskare ska behandlas på samma sätt som andra fiskare. De ska omfattas av samma regelverk och samma åtaganden som andra fiskare har att rätta sig efter. Men har ministern lärt sig?

Att som ministern gör införa ett stopp för fiskare från Sverige och Danmark och sedan låta tyska fiskare fiska i det stängda området i Kattegatt är varken bra för bestånden eller för svenskt fiske.

Nu diskuteras ett nytt avtal för Skagerrak. Hur många länder har inte möjlighet att fiska där? Det är normmän, danskar, svenskar, tyskar, holländare och andra. Det ryktas om att det ska bli andra system för svenska fiskare där och att vi ska ha särregler som kommer att slå ut det svenska fisket.

Anf. 3 PETER JEPSSON (S):

Herr talman! Med tanke på att Jan-Olof Larsson lyfter upp frågan om det småskaliga fisket och fisket längs våra kuster vill jag lyfta upp problemet med att det i princip inte längre finns möjligheter för ett sådant fiske. Jag och många andra riksdagskolleger har varnat för detta under många års tid.

Det senaste dråpslaget mot fiskenäringen är det ensidiga svenska laxfiskestoppet för fiske med lina. I många EU-länder kan det hänvisas till EU-regler eller till att kommissionen gör si eller så. Men här är det enbart Sverige som har drivit igenom dessa förändringar mot det svenska yrkesfisket.

Havs- och vattenmyndigheten har, med ministerns och regeringens välsignelse, får jag anta, drivit igenom ett stopp som gör att fiskarna inte kan ha ett fiske som innebär exempelvis att de varvar laxfiske med torskfiske sett över året. Nu blir det så att torskbeståndet fiskas än hårdare för att de ska kunna kompensera för ett laxfiskebortfall.

Likaså gäller det reglerna med vägning av fångst. Här finns ett krav att fiskaren och förstahandsmottagaren ska sköta detta. Men inte ens myndigheten vet hur det ska göras praktiskt och hur ansvaret ska vara. Man lägger egentligen ansvaret på förstahandsmottagaren. Det finns det inga manualer eller färdiga regler för. Det sägs bara att det ska införas och genomföras.

De förstahandsmottagare som eventuellt kan tänka sig att investera och bygga om sina lokaler för att klara hanteringen vågar dessutom inte göra det på grund av ett allt mindre antal landningar av fisk.

Min fråga blir då densamma som Jan-Olof Larsson ställer: Vad menar landsbygdsministern och regeringen med ett småskaligt fiske, med tanke på min beskrivning av läget?

Herr talman! Tyvärr ger ministern som jag ser det inga svar på den frågan.

Jag ska ta ett exempel. Laxfiske med krok är helt stoppat för yrkesfisket, som jag sagt innan. Men exempelvis trollingfisket, som använder minst tre krokar, fortsätter. Det finns inget stopp. Det enda är att de får kasta tillbaka vildlaxen men behålla den odlade.

Varför gör man denna skillnad? Hur gynnar detta det småskaliga yrkesfisket? Varför inte samma regler för yrkesfisket? Får de upp vildlax får de kasta tillbaka den, men får de upp odlad är det okej. Varför ska man ha ett helförbud och denna diskriminering?

Den första veckan i maj arrangerades Trolling Master Bornholm 2013 med ca 200 deltagande trollingbåtar. Dessa tog upp 1 412 laxar under dessa dagar. Det är ungefär tolv ton lax. Det motsvarar inkomsten för en yrkesfiskare under två års tid.

Vi kan titta på en blogg som jag har hittat på nätet. Det står: ”Laxfest i Hanöbukten. Fisket i Östersjön efter lax i områden runt Bornholm och Hasslö har varit riktigt bra de senaste veckorna. Många 10+are har kommit upp. Det årliga snacket om Bornholm Trolling Masters har i år eskalerat och många tar upp detta som något som måste vara ohållbart. Över 1 400 laxar vägdes in på tre dagars fiske. Bortsett från detta så åker en hel del trollingfiskare från när och fjärran för att testa på det roliga trollingfisket som bedrivs relativt kustnära i områden utanför Karlshamn och Hasslö.”

Det är en ganska talande beskrivning. Man har infört ett totalt förbud för yrkesfiskarkåren, men ändå finns det möjlighet för andra som inte har det som sitt yrke och sin inkomst att fånga laxen. Min fråga är: Är detta rimligt?

Anf. 4 LARS TYSKLIND (FP):

Herr talman! I dag gäller debatten interpellationen om säljbara kvoter och utkastförbud. Nu lyfter Peter Jeppsson upp en hel del andra viktiga frågor som också kan diskuteras.

Jag vill börja med att anknyta till det som landsbygdsministern avslutade med. Det gäller syftet med alla de åtgärder som vidtas. Syftet är helt

klart att skapa starka fiskebestånd som ger ett långsiktigt hållbart fiske där vi kan utnyttja MSY, maximal hållbar avkastning. Men får se detta som en process. De åtgärder som vidtas ska samverka på något sätt.

Utkastförbud är naturligtvis en viktig del i detta. Först och främst är det ett enormt resursslöseri med utkast. Det är också ett resursslöseri som de flesta närmast finner stötande när de sett hur man tvingats slänga värdefull fångst i havet. Det nyttjar egentligen inte någon. Det har bara varit förlorare i det systemet.

Precis som har sagts här är den lösning man kan se på lång sikt att man har så stor selektivitet i redskapen och fiskar på ett sådant sätt att mängden oönskad fisk närmar sig noll. Då blir problemet negligerbart. Där är vi ännu inte i dag.

Det finns många fisken som har kommit längre än andra fisken i arbetet. Men generellt sett har vi fortfarande en väg att vandra när det gäller att utveckla redskapen.

Det finns vissa segment som har varit speciellt framgångsrika i detta. Jag vill här lyfta fram trålfisket på Västkusten efter räka och kräfta. Trålen har försetts med rist som hindrar fisk att komma in i trålen.

Man har också utvecklat redskapen ytterligare genom att se på maskstorlekar och sådant så att små undermåliga individer tar sig igenom och ut levande på andra sidan igen. Det finns ett ständigt arbete med detta.

Systemet med överförbara fiskenyttjanderättigheter kan ses som ett verktyg bland andra som kan bidra till lösningen på utkastproblematiken. Inom vissa fisken är det en bra lösning. För vissa blandfisken där man har haft historiska kvoter på alla typer av fiske är det användbart.

Verktyget är inte något politiskt mål i sig. Verktyget är ett sätt att nå det syfte som ministern lyfte fram och som jag också lyfte fram här.

Det är väldigt bra att ministern betonar flexibiliteten och att överförbara fiskenyttjanderättigheter är ett av alternativen. Men också andra lösningar är aktuella utifrån varje fiskes specifika förutsättningar. Det är där någonstans vi måste hamna. Vi ska inte införa ett system som ger orimligheter.

Inom det fiske jag förut nämnde, trålfisket efter räka och kräfta, har man kommit så långt med selektiviteten att man i dag saknar historiska kvoter på andra fångster. Det finns helt enkelt inga andra fångster att falla tillbaka på.

Man kommer till en gräns där man måste ställa en berättigad fråga. Om man nu använder redskapen i en typ av fiske är frågan om man inte ska börja diskutera att vissa fisken ska undantas från regelverken. De har i praktiken ett obefintligt problem.

Västkustfiskarna har historiskt haft väldigt goda erfarenheter av ett framgångsrikt system med kollektiva kvoter där de lokalt har fördelat sina egna kvoter och tagit ansvar för det. Jag kan tänka mig att detta kan vara en lösning även inom andra typer av fiske.

Anf. 5 RUNE WIKSTRÖM (M):

Herr talman! Jan-Olof verkar tro att det småskaliga kustfisket skulle gå i graven om det här systemet införs. Jag är glad över att Jan-Olof värnar det kustnära lokala fisket. Jag kan försäkra er om att jag också gör det.

Jag var själv med en gång när det pelagiska systemet utvecklades. Jag var motståndare. Men när jag insåg vad systemet innebar såg jag att det var en möjlighet i stället för någonting som skulle stjälpa.

Som moderat vill jag gärna fortsätta utveckla fisket och inte tvärtom. Vi måste dessutom ha ett system som harmoniserar med andra länder så att inte andra länder jobbar på helt andra villkor än vad vi själva gör.

Den typ av reglering som vi nu talar om kanske inte passar in på alla fisken. Men lyft då ut det fiske som inte passar in i systemet! Om vi får det här systemet får vi också en möjlighet att bevara kustfisket. Då får det storskaliga sin kvot som är säljbar, och det småskaliga får sin kvot som inte är säljbar och överlåtbar.

Jag vill också säga att ministern har gett ett mycket bra svar på interpellationen.

Anf. 6 JENS HOLM (V):

Herr talman! Jag skulle vilja ta upp två saker i denna debatt. Jag börjar med överlåtbara fiskekvoter, som handlar om att man inför ett slags köp- och säljssystem inom fisket där vissa fiskeföretag som behöver mer fiskekvoter ska kunna köpa upp fiskekvoter från andra företag. Nu vill regeringen föra in det här systemet fullt ut, även för det småskaliga fisket.

Jag tycker att vi kan dra en parallell till andra köp- och säljssystem, till exempel handeln med utsläppsätter som finns på EU-nivå. Handeln med utsläppsätter har inte fungerat bra. Fokus för de företag som är involverade har i stället blivit att man helt enkelt ska köpa och sälja utsläppsätter sinsemellan. Priset har rasat så att det i dag nästan är nere på noll, och detta är inte längre ett styrmedel för att minska utsläppen av växthusgaser i Europa.

Jag är rädd för att vi hamnar precis där om man driver detta system med överlåtbara fiskekvoter för långt. Det blir ett fåtal stora fiskebolag som kan köpa upp alla fiskekvoter från de andra bolagen. Makten koncentreras till några stora bolag. Och det småskaliga kustnära fisket blir den stora förloraren.

Jag tycker därför att vi ska titta på andra liknande handelssystem och studera dem med kritiska ögon. Syftet ska hela tiden vara att värna ett hållbart fiske och att värna det småskaliga och kustnära fisket. Jag tror inte att det vinner på att man kan sälja sina kvoter till ett fåtal stora fiskebolag.

Jag skulle också vilja ta upp frågan om utkastförbud, som det trots allt råder en ganska stor samsyn om här i riksdagen. Vi vill alla ha ett utkastförbud. Ministern röstade för ett par månader sedan nej på EU-nivå till en föreslagen kompromiss om den gemensamma fiskepolitiken, bland annat med hänvisning till att det inte fanns ett bra förslag om förbud mot att kasta tillbaka fisk i havet.

Det som känns konstigt i svaret till Jan-Olof från Socialdemokraterna är att Eskil Erlandsson skriver att det behövs ett system med överlåtbara fiskenyttjanderättigheter för att ett utkastförbud ska vara effektivt. Det skulle jag vilja att ministern förtydligar. Varför är det en förutsättning för ett utkastförbud att man har ett köp- och säljssystem med fiskekvoter?

Det som kommer längre ned i texten är mer en argumentation för att vi behöver fasta kvoter för hur mycket som ska få tas upp. Det är ju en

helt annan sak. Det är vi helt överens om. Vi måste begränsa upptaget av fisk så att vi inte fiskar slut på fisken. Men varför behövs ett handelsystem med fiskekvoter för att vi ska kunna få ett utkastförbud som fungerar? Det förstår inte jag.

Anf. 7 Landsbygdsminister ESKIL ERLANDSSON (C):

Herr talman! Som jag uppfattar debatten finns det en huvudfråga, nämligen frågan om huruvida överlåtbara fiskenyttjanderätter och säljbara kvoter är samma sak. Mitt svar på frågan är nej. Överlåtbara fiskenyttjanderättigheter innebär bara att kvoter kan föras över utan att vara bundna till specifika och speciella fartyg. Ett system med överlåtbara fiskenyttjanderätter kan också se olika ut beroende på syfte; det vill jag betona.

Under ett utkastförbud, som jag hoppas att vi får i närtid, är det viktigt att det finns en flexibilitet för fiskarna så att man kan täcka upp de kvotandelar de behöver beroende på fångstsammansättningen i ett blandfiske. Vi vet ju alla, herr talman, att en fiskare aldrig helt kan förutse sin fångst oavsett hur selektiva redskap som hon eller han fiskar med.

Låt mig kommentera att detta är ett förslag från en myndighet som är under beredning; det vill jag betona. I det system som har införts vad gäller säljbara kvoter i det pelagiska fisket, som alltså är någonting annat, har vi undantagit det småskaliga fisket. Detta vill jag också betona.

Hur ska man då sköta kontrollen vid ett utkastförbud? Frågan är under analys och utredning av vår havs- och vattenmyndighet. Ett sätt som jag tror att kammarens ledamöter väl känner till och som har diskuterats är att använda sig av kameror. Det är *ett* sätt att övervaka, och det finns säkert andra. Låt oss återkomma till den frågan när vi får analysen och utredningen från våra myndigheter.

Jag går nu över till de andra frågeställningarna som inte direkt, enligt min uppfattning, hänger samman med dagens interpellation – men ändå. Vad beträffar laxen är den biologiska beståndssituationen sådan att åtgärder måste vidtas för att vi ska rädda den vilda laxen i våra vatten. Jag hoppas och förutsätter att kammarens ledamöter på det stora hela är ense om att vi måste rädda den biologiska mångfalden också i våra hav. Min uppfattning utifrån alla debatter som jag har varit en del av i denna kammar är att kammaren brukar värna den biologiska mångfalden. Nu är vår vildlax hotad. Då tycker jag att det är upp till förvaltningsorganen, som har myndighet över ställningstagande vad gäller förvaltning av olika saker, att fatta adekvata beslut så att vi får den biologiska mångfald som vi vill ha också i våra vatten.

Därtill kan konstateras att mycket av det laxfiske som bedrivs sker i den småskaliga formen. Som jag har sagt tidigare har vi i andra sammanhang från de generella bestämmelserna undantagit det som vi brukar kalla för småskaligt fiske. Låt mig avslutningsvis konstatera vad som är småskaligt fiske. Det skiljer sig lite grann åt beroende på vilket fiske vi talar om och var i landet vi är någonstans. Det är därför det är så svårt att fastställa exakt vad som är småskaligt fiske generellt för ett land.

Anf. 8 JAN-OLOF LARSSON (S):

Herr talman! Det finns åtminstone två frågeställningar i min interpellation. Dels handlar det om säljbara kvoter, dels handlar det om vad som är storskaligt och vad som är småskaligt fiske.

Syftet med de här åtgärderna är vi alla överens om. Vi vill införa ett regelverk som gör att fiskbestånden växer till sig, att det blir mer att fiska och att vi får tillgång till en bra råvara.

Jag hör de andra kamraterna här prata om att harmonisera med andra länder, och vi vet att det dras upp det ena förslaget efter det andra med särregler för svenska fiskare. Men när man gör jämförelser för att se hur bra man har lyckats rädda kustfisket inom det pelagiska området tror jag inte att man vet vad man pratar om. När man jämför detta ska man veta att i det pelagiska fisket finns det kvoter på 100 000 ton fisk att fördela. Då kan man avsätta 10–20 procent till kustfisket, som då får en ansevärd summa att hantera. Men hur ska vi fördela 8 ton lubb, och hur ska vi fördela 99 ton vitling och 27 ton långa till en kustkvot?

Det var inom det pelagiska fisket vi kunde säga att vi hade ett fiske som inte var kustfiske. Det fiske vi har kvar i dag – det gäller räkfiske, fiskfiske, kräftfiske och torskfiske – är ett småskaligt fiske. Det passar inte att ha säljbara kvoter inom det fisket.

Nu säger ministern att överlåtbara kvoter inte är samma sak som säljbara kvoter. Nej, det är vi helt överens om. Men jag vet av erfarenhet att ministern har drivit frågan om säljbara kvoter i EU och i ministerrådet och fått med sig Spanien och några andra länder. De andra sade: Nej, tack! Det här sköter vi själva.

I dag finns, och det har alltid funnits, möjligheten för oss att införa det här nationellt. Det har vi gjort i det pelagiska fisket. Det är inte andra länder som ska bestämma hur vi ska göra. Det ville ministern att de skulle göra.

Vi håller med om att överlåtbara kvoter kommer att bli en nödvändighet för att vi ska kunna hantera olika arter på ett bra sätt. Men vi går inte med på att de ska vara säljbara, för då blir det samma system som man har inom det pelagiska fisket. Säljbara, individuella kvoter innebär med ett obligatorium att det blir en koncentration. Det blir uppköp, det blir färre fiskefartyg och det blir en koncentration, och då dör det fisket ut vid våra kuster.

Men kan vi komma överens om att införa överlåtbara kvoter inom en regional förvaltning kan vi mycket väl ställa upp på det. Jag tror att fiskarna också ställer upp på det. Men det är någonting helt annat vi pratar om då.

Jag hoppas att jag får höra de kolleger som har jämfört det pelagiska fisket med annat fiske säga att det inte är jämförbart. Även om man fiskar lite torsk och lax runt Möja kan man inte jämföra pelagiskt fiske med torskfiske, räkfiske och annat fiske runt Sveriges kuster. Det går inte.

Det vore bra att få reda på vad småskaligt fiske och storskaligt fiske är för någonting.

Anf. 9 PETER JEPPSSON (S):

Herr talman! Jag gav en beskrivning av läget i stort med anledning av ministerns svar till Jan-Olof Larsson. Jag tog upp vägningen. De krav som ställs på vägning kan inte ens Havs- och vattenmyndigheten reda ut

eller tillämpa. Man ställer krav som inte går att tillämpa, och det tycker jag är anmärkningsvärt. Jag vet att de har testat ett antal gånger, men de har inte lyckats. Sist gick dessutom deras våg sönder i hamnen i Nogersund, så de fick åka därifrån. Det var sex personer som skulle väga några lådor. Det här var en liten beskrivning.

I sitt svar säger landsbygdsministern att en fiskare som har uttömt sin andel av kvoten för en viss art behöver kunna byta till sig kvotandelar för denna art mot kvotandelar för en annan art. Det resonemanget fanns även när det gällde förbudet att fånga lax med krok. Jag undrar vilka arter ministern menar att man kan byta till sig. Havs- och vattenmyndigheten sade samma sak när man beslutade sig för att förbjuda laxfiske med krok, och man har fortfarande inte kunnat ge besked till fiskarna om vilka arter man ska kunna fiska i stället. Jag tycker att yrkesfiskarna förtjänar ett svar på den frågan.

Jag tycker inte att ministern lyssnade riktigt på vad jag sade. Ministern tog inte upp det. Varför ska det vara en skillnad mellan yrkesfisket och sportfisket? Jag nämnde att det trollingfiske som bedrevs runt Bornholm innebar att över 1 400 laxar togs upp. Det är två års inkomst för en yrkesfiskare. Vilka signaler ger detta egentligen? Jag tycker tyvärr att det är lite sorgligt att man har hanterat den här frågan på det sättet.

Jag vill också på stående fot här i kammaren bjuda ned landsbygdsministern till Blekinge och Sölvesborgs kommun för att ta en diskussion och dialog med näringen.

Anf. 10 LARS TYSKLIND (FP):

Herr talman! Jag skulle vilja börja i den, som jag tycker, riktiga änden. Vilket system vi än inför inom de olika fiskena måste de alltid grunda sig på att gynna den fiskare som tar ansvar och gör rätt. Då måste även kontrollsystemen byggas upp efter detta.

När vi pratar om småskaligt och storskaligt fiske blir det lite av en strid om påvens skägg. I ett globalt perspektiv är allt svenskt fiske småskaligt. Men vi måste vara medvetna om att det finns tydliga skillnader även inom det svenska fisket. Det går även här att tala om mer eller mindre småskaligt fiske åtminstone.

För mig handlar småskalighet om redskapen och sättet att fiska, och det handlar om vilken påverkan det får på systemen och vilket resursutnyttjande som krävs för att fisket ska kunna bedrivas. Det småskaliga påverkar naturligtvis systemen mindre.

Det blir lätt att vi i en sådan här debatt fastnar i att vi ska ha det ena eller andra systemet. Jag tycker att det kan bli lite olyckligt. Vi måste väl kunna vara överens om att vi ska ha ett ändamålsenligt system i varje segment, så att vi når syftet. Det är ändå syftet som är det viktiga.

Överlåtbarheten har funnits tidigare. Den har till och med funnits mellan länder. När vår svenska kvot av kräfta var slut bytte vi till oss från danskarna. Det har funnits för att vi ska kunna fortsätta att bedriva fisket. Det är naturligtvis nödvändigt inom bland annat blandfisket på västkusten att vi har denna möjlighet att byta kvoter, annars kan det bli så att de flesta fiskare ligger still till slut.

Jag vill upprepa det som jag sade i början. Det är viktigt att det här är en process, att vi tänker flexibelt och att varje fiske får sin bedömning och sitt system. Vad jag förstår är det precis så som både regeringen och

Anf. 11 RUNE WIKSTRÖM (M):

Herr talman! Jens Holm var orolig över att det storskaliga fisket skulle köpa upp allt fiske som finns. Men det är en omöjlighet med det här systemet eftersom det småskaliga fiskets kvoter inte är säljbara. Det småskaliga eller lokala fisket, vad man nu kallar det för, är inte säljbart. Jag kan inte se att det finns någon risk för detta.

Ministern tog upp att kameraövervakning skulle kunna vara en tänkbar möjlighet för att ha full kontroll. Jag hoppas verkligen att det systemet inte kommer att införas. Kan det vara mer integritetskränkande än att under ett helt arbetspass, som kanhända varar 15–20 timmar, hela tiden ha en kamera hängande över huvudet som registrerar allt man gör? Det skulle vara mycket anmärkningsvärt om det skulle gå igenom.

Jan-Olof pratade en hel del om att det inte passar för alla fisken, och det gör det inte. Men då ska vi undanta dem från det här systemet om det inte passar in på de fiskena.

Du nämnde också någonting om regional förvaltning, och det är ett system som jag har värnat hela tiden sedan det kom på tal. Det är ett system som jag gärna ser införas.

Anf. 12 JENS HOLM (V):

Herr talman! Jag tycker att Lars Tysklind sade någonting tänkvärt om vad vår fiskeripolitik hela tiden måste handla om, nämligen att gynna det ansvarsfulla och hållbara fisket. Det är precis vad vår fiskeripolitik ska handla om.

Därför uttryckte jag en farhåga för att man släpper ut de här fiskekvoterna till en marknad så att de går att köpa och sälja kors och tvärs. Nu tycker jag att vi fick en ganska bra precisering från landsbygdsministern, som menade att det inte handlar om att bygga upp ett handelssystem med fiskekvoter. Det tycker jag låter bra. Men jag kan inte komma ifrån att jag fortfarande känner mig lite oroad, eftersom regeringen också brukar prata om säljbara kvoter, alltså inte bara överlåtbara kvoter som man på något vis kan byta med varandra, utan ett faktiskt handelssystem.

Det vore bra om ministern tydligare kunde precisera att det här bara handlar om överlåtbara kvoter och inte om att vi ska bygga upp ett handelssystem där stora fiskebolag ska kunna köpa upp fiskekvoterna från småfiskare, exempelvis. En sådan precisering känns viktig att få.

Anf. 13 Landsbygdsminister ESKIL ERLANDSSON (C):

Herr talman! Låt mig repetera ett par uttalanden. Ett är att det vi nu diskuterar är ett förslag och ingenting annat. Det finns alltså inga ställningstaganden gjorda i vare sig regeringen eller den här kammaren. Det andra är att det förslag som finns, som alltså inte är behandlat utan är under beredning i Regeringskansliet och som det således inte finns något beslut om, innebär överlåtbara fiskenyttjanderättigheter som är icke säljbara och alltså inte blir en handelsvara.

Låt mig också konstatera att det finns andra förslag för att underlätta för eller rent av gynna det småskaliga fisket. Lars Tysklind nämnde ett

Svar på
interpellationer

sådant, och det är kollektiva kvoter för det småskaliga fisket. Det är en möjlighet, som jag gärna vill upprepa, för just det småskaliga fisket.

Så tillbaka till en av interpellantens huvudfrågor: Vad är då småskaligt fiske? Jag tycker att interpellanten, Jan-Olof Larsson, själv gav, precis som jag, svaret på den frågan. Det är svårt att jämföra olika fisken beroende på var i landet det är och vilken typ av fiske det är. Därför har det så här långt inte fastslagits i någon definition vad som är småskaligt fiske, utan det avgörs från fall till fall. Jag tror faktiskt att det är bäst på det sättet, för annars blir det ibland fel för vissa typer av verksamheter som jag tror att vi alla i den här kammaren i stället för att utveckla vill utveckla.

Så till några andra frågor som har varit uppe under debatten. Det vi nu diskuterar, Peter Jeppsson, är framtiden. Det som tas upp i dina frågeställningar rör dåtid, det vill säga: Hur ska vi förvalta vår vildlax så att vi får tillbaka den biologiska mångfald och den myckenhet av, i det här fallet, lax som vi vill ha i våra vatten? Det infördes då av myndigheter ett specifikt antal åtgärder för att värna den vilda laxen. För att underlätta för det småskaliga fisket fördes det till kvoter på vissa arter, torsk bland annat, som vi hade en myckenhet av och möjlighet att tillföra specifikt till det småskaliga laxfisket för att kompensera och möjliggöra en fortsatt verksamhet för de yrkesutövare som finns i det här sammanhanget.

Vad gäller integritetsaspekten är den under översyn i ett särskilt uppdrag till vår havs- och vattenmyndighet, för det är en viktig aspekt som Rune Wikström tar upp i sin frågeställning runt kameraövervakning.

Anf. 14 JAN-OLOF LARSSON (S):

Herr talman! Ett införande av individuellt säljbara kvoter skulle på kort tid rasera förutsättningarna för småskaligt fiske utefter vår kust. Det är därför jag har ställt den här interpellationen.

Att jämföra med det pelagiska systemet där vi fördelar 100 000 ton fisk och avsätter en särskild kvot till kustfiskare är helt orimligt och visar bara på en stor okunskap. När det gäller övrigt fiske handlar det om att fördela hundratals ton, inte hundratusentals ton. Allt det övriga svenska fisket kan enligt min bedömning räknas som småskaligt i sin helhet. Att låta dem som fiskar få ta ansvar för förvaltningen och själva bestämma när det är mest lönsamt att fiska upp sin kvot är att gå i rätt riktning.

Detta kan ske genom att man skapar regionala kvoter där fiskare som finns i den regionen, exempelvis Halland, fördelar fiskerätterna inom grupperna. Fiskerätterna ska också stanna inom gruppen ifall någon slutar, så att det kan finnas utrymme för yngre att komma in i fisket.

Vi har pratat om och drivit, liksom regeringen, frågan om regionalisering av förvaltningen av fisket. Det är rätt och riktigt och bra, men en regionalisering innebär för oss socialdemokrater att man har samma regler att följa i regionen, samma förutsättningar inom fiskeområdet, som de andra länderna har som fiskar i det området. Ministerns syn på regionalisering kommer att döda den tanken. Vem vill jobba för en gemensam förvaltning i en region, exempelvis Östersjön, där länderna har olika regler trots att man ligger och fiskar bredvid varandra? När det gäller Skageraköverenskommelsen är jag djupt oroad. Här vill ministern införa regler för svenska och danska fiskare som inte kommer att gälla fiskare från andra länder men som fiskar precis bredvid. En svensk fiskare som

fiskar i en zon i Skagerrak och går över till Nordsjön får olika regler på samma tråldrag. Det håller inte.

Ministern! Det här kommer att slå ut svenskt fiske. Tänk om, gör om, gör rätt och slå inte ut det svenska fisket, som är nr 1 när det gäller selektivitet.

Prot. 2012/13:111

24 maj

*Svar på
interpellationer*

Anf. 15 Landsbygdsminister ESKIL ERLANDSSON (C):

Herr talman! Jag vill tacka för den här interpellationsdebatten. Jag tycker att den är viktig och angelägen ur ett antal synvinklar. Jag ska nämna några.

En är att fisket är en viktig verksamhet för många kustsamhällen som ger jobb och därmed möjlighet till utveckling i de här oftast ganska små samhällena. En annan är att vi alla vill ha lagligt fångad fisk nu och då på våra matbord. Vi vill därtill ha en biologisk mångfald i våra vatten. Av det här skälet måste vi ha ett antal regler som vi alla, speciellt de som är yrkesverksamma inom området, måste följa. Nu står vi inför ett ganska stort systemskifte i det europeiska fisket. Det innebär i korthet att vi måste och ska gå från ett system till ett annat. Just nu tittar vi, precis som alla andra runt omkring oss, på olika lösningar på de problem och även möjligheter som finns med ett nytt system.

Jag är angelägen om att det svenska fisket kommer bra ut i de diskussioner som nu förs liksom i de efterföljande besluten.

Överläggningen var härmed avslutad.

5 § Svar på interpellation 2012/13:417 om djurförsök

Anf. 16 Landsbygdsminister ESKIL ERLANDSSON (C):

Herr talman! Jens Holm har frågat mig om jag avser att vidta åtgärder så att de djurförsöksetiska nämnderna får de resursförstärkningar som krävs för att arbetet och besluten i de regionala djurförsöksetiska nämnderna ska bli mer samstämmiga, om jag avser att verka för inrättandet av ett nationellt kompetenscentrum för alternativa metoder till djurförsök med tillräckliga resurser för att bedriva verksamheten på det sätt som beskrivits i den utredning som nämns i interpellationen och om jag avser att ta initiativ till en handlingsplan för att minimera användandet av djur i djurförsök i Sverige.

Låt mig börja med att konstatera att användning av försöksdjur fortfarande är en förutsättning för forskning och utveckling inom till exempel det biomedicinska området och för utveckling av läkemedel. Djurförsök kan innebära att svåra etiska avvägningar behöver göras. I Sverige har vi ett starkt regelverk till skydd för djuren som innebär att försöksdjur bara får användas om det inte är möjligt att uppnå syftet med försöket på annat sätt. Vidare gäller att så få djur som möjligt ska användas och att djuren inte utsätts för mer lidande än absolut nödvändigt. Sedan 25 år finns djurförsöksetiska nämnder som har till uppgift att väga nyttan av ett försök mot lidandet för djuren och ska bifalla en ansökan bara om användningen är angelägen från allmän synpunkt.

De djurförsöksetiska nämnderna har en svår och viktig uppgift. Det är viktigt att de sju nämnderna fattar beslut som är så rättvisa och likvärdiga som möjligt, oavsett var i landet de befinner sig. Jordbruksverket och de andra myndigheterna som haft ansvar för verksamheten har genom utbildning liksom genom att föreskriva och ge ut allmänna råd om vissa typer av försök kontinuerligt arbetat med att stödja nämndernas arbete. För att underlätta för nämnderna att ta del av varandras beslut och i övrigt förenkla och effektivisera handläggningen gav regeringen i regleringsbrevet för 2012 Jordbruksverket i uppdrag att utveckla ett elektroniskt ärendehanteringssystem.

Centrala djurförsöksetiska nämnden, som inrättades genom riksdagsbeslut i juni i fjol, har till uppgift att pröva överklaganden av de djurförsöksetiska nämndernas beslut. Nämnden ska också ansvara för den utvärdering av djurförsök som är en del av det nya regelverket som trädde i kraft den 1 januari i år. Resultatet av nämndens arbete kommer även det att bidra till att besluten blir mer likvärdiga över landet genom att praxis utvecklas efter hand.

Alternativa metoder enligt den så kallade 3R-principen är centrala för all försöksdjursanvändning. För att stärka arbetet med dessa frågor gav regeringen Jordbruksverket, Nationellt centrum för djurvälstånd vid Sveriges lantbruksuniversitet samt Vetenskapsrådet i uppdrag att komma med förslag på hur arbetet med alternativa metoder kan stärkas. Jag har tagit emot flera förslag, bland annat inrättandet av ett nationellt kompetenscentrum för 3R-frågor. Förslagen bereds nu i Regeringskansliet. Jag räknar med att inom kort kunna återkomma till riksdagen i denna fråga. Den nyligen inrättade Nationella kommittén för skydd av djur som används för vetenskapliga ändamål kommer också att få en betydelsefull roll i arbetet med alternativa metoder.

Utgångspunkten är att djurförsöken ska begränsas så långt möjligt. Att enbart beakta de absoluta talen är dock en för långtgående förenkling. Antalet använda försöksdjur är i hög grad kopplat till den typ av forskning som bedrivs och till de resurser som forskningen har. Den ansvariga myndigheten har under flera år haft i uppdrag att ställa antalet använda försöksdjur i relation till tillgängliga resurser för forskning. Resultaten visar att antalet försöksdjur under åren varit förhållandevis konstant trots att resurserna till forskning ökade.

Regelverket kring djurförsök är restriktivt och ska så vara. Regeringen främjar en ansvarsfull och etiskt försvarbar försöksdjursanvändning. För mig är det regelverket i sig och övriga insatser som tillsammans utgör en handlingsplan.

Anf. 17 JENS HOLM (V):

Herr talman! Jag vill börja med att tacka ministern för svaret på min interpellation om djurförsök. Bakgrunden till interpellationen är att ungefär 800 000 djur utnyttjas i djurförsök i Sverige varje år. Om vi ska försöka vara tydliga handlar det om drygt 2 000 råttor, möss, marsvin, hamstrar, kaniner och så vidare som dödas i djurförsök varje dag i Sverige – mer än 2 000 djur varje dag, dag efter dag.

Vi i Vänsterpartiet tycker att det är viktigt att man minimerar antalet djur som utnyttjas i försök. Vi förstår att det är viktigt med forskning, och ibland används djur i forskning. Vi är dock helt övertygade om att

ifall vi från politiskt håll verkligen vinnlägger oss om att minimera antalet djur som plågas i djurförsök kan vi få ned det stora antalet djur.

Vi vill därför ha en handlingsplan för att minimera antalet djur som dödas i djurförsök. Jag blir lite oroad av ministrerns svar när han säger att handlingsplanen redan finns i form av de sammanlagda besluten och bestämmelserna som regeringen har att arbeta med. Men, Eskil Erlandsson, det är ingen handlingsplan för att minimera antalet djur i djurförsök. En handlingsplan innebär att man sätter upp ett mål: Vi ska dit. De ska bli färre. Det kanske ska vara hälften så många om tio år. Detta ska sedan stämmas av år efter år för att kontrollera att antalet djur som plågas hela tiden verkligen minskar. Det är en handlingsplan.

Lika viktigt är att de erforderliga resurserna finns för att vi ska kunna värna om djuren. Något av det första som Eskil Erlandsson gjorde som minister 2006 var att avskaffa den myndighet som fanns på plats för att skydda djuren, Djurskyddsmyndigheten. När man avskaffar en sådan myndighet blir det inte precis lättare att försvara djurens rättigheter.

Ett annat skäl till att jag väckt den här frågan är att massmedierna de senaste veckorna avslöjat att de djurförsöksetiska nämnderna i Sverige behandlar ansökningar om djurförsök på olika sätt, ofta på ett dåligt sätt. Mycket sällan sker en etisk diskussion över huvud taget. Ungefär 99 procent av alla ansökningar om djurförsök godkänns rutinmässigt. Vissa menar att det är ett rent lotteri beträffande hur en ansökan om djurförsök behandlas. Så kan vi inte ha det, Eskil Erlandsson. Systemet borde stramas upp på ett mycket bättre sätt. Därför vill jag påminna om att Djurskyddsmyndigheten, som Eskil Erlandsson avskaffade, lade fram konkreta förslag till hur man skulle kunna strama upp hanteringen av djurförsök i Sverige. Myndigheten ville till exempel att det inrättades centrala tjänster som skulle underlätta för de regionala djurförsöksetiska nämnderna.

Allt sådant har avskaffats av den sittande regeringen, och det tycker jag är olyckligt. Jag skulle vilja veta vilka åtgärder ministern kommer att vidta för att vi ska få en bättre etisk hantering hos de djurförsöksetiska nämnderna och hur vi ska minimera antalet djur som används i djurförsök.

Anf. 18 Landsbygdsminister ESKIL ERLANDSSON (C):

Herr talman! Ett stort antal frågor har ställts i debatten, och jag ska försöka kommentera och besvara de flesta av dem under detta inlägg.

Låt mig först konstatera att den dåvarande djurskyddsmyndigheten 2005 utarbetade en handlingsplan för att begränsa försöksdjursanvändningen. Det fanns ett antal delar i handlingsplanen. I dag är det Vetenskapsrådet som ansvarar för forskningsstödet för utveckling av alternativa metoder till djurförsök. Det jag vill ha sagt är att de arbetsuppgifter som fanns hos den dåvarande djurskyddsmyndigheten inte är avskaffade utan finns hos andra myndigheter.

Låt mig också konstatera – vilket jag även har gjort i mitt interpellationssvar – att när en central nämnd för dessa verksamheter nu har inrättats är det klart att det kommer att bli som exempelvis inom domstolsväsendet att en praxis utarbetas när den centrala nämnden har fått verka en tid.

Den myndighet som har ansvaret för nämnderna i sig – vilket jag också påtalat i mitt svar – har ett kontinuerligt arbete med utbildnings- och seminarieverksamhet. Man har regelbundna möten med företrädare för nämnderna, och man har föreskrifter och allmänna råd som man har utvecklat för att vi ska få en samstämmighet i olika ställningstaganden som nämnderna gör.

Kommer frågan om ytterligare anställda handläggare på nämnderna, som det fanns förslag om, upp särskilt ofta? Nej, det gör den inte. När huvudparten av arbetsuppgifterna överfördes från den dåvarande djurskyddsmyndigheten till Jordbruksverket fördes självklart också resurserna över från de nämnder som fanns till de nya huvudmyndigheterna.

När det gäller uppdraget om handläggare i de djurförsöksetiska nämnderna kan jag konstatera att Jordbruksverket inte har återkommit till regeringen och påtalat något sådant behov.

Låt mig avsluta detta inlägg med att konstatera att de djurförsöksetiska nämnderna fattar självständiga beslut men är en del av Jordbruksverket. Verket i sig har alltså alla möjligheter att självt fatta beslut om att anställa personal eller liknande för nämndernas räkning.

Anf. 19 JENS HOLM (V):

Herr talman! Det sistnämnda var intressant.

Det är väl inte så märkligt att regionala nämnder kan fatta beslut om att tillsätta ännu en sekreterare eller liknande, men hur ska de kunna göra detta, Eskil Erlandsson, när resurserna saknas?

Du kan väl inte mena, Eskil Erlandsson, att du inte har fått information om att systemet med de djurförsöksetiska nämnderna har en dålig hantering där ansökningarna behandlas olika och att det råder brist på resurser? Det har tagits upp i ett antal utredningar, det togs upp i fjol i en uppsats från den juridiska fakulteten i Uppsala och det har också tagits upp här i kammaren. Detta kan alltså inte vara någon nyhet för dig, Eskil Erlandsson, men då vet du det i alla fall nu. Hanteringen där djurförsök godkänns eller avslås behöver mer resurser. Över lag behövs en bättre rättslig och etisk hantering av de ansökningar som kommer in. Då vet du det nu, och jag skulle vilja att du vidtar åtgärder i linje med den informationen.

Låt mig peka på ett konkret exempel. Jag har fått information från ledamöter i olika nämnder att det numera är allt vanligare att forskare skickar in stora ansökningar. Det är ansökningar som egentligen omfattar flera olika djurförsök. Till exempel en ansökan handlade om upp till 50 000 djur som skulle utnyttjas i försök. De som sitter i de djurförsöksetiska nämnderna menar att det blir i princip omöjligt för dem att hantera sådana ansökningar. Det är för stora projekt att hantera. Det är ett konkret exempel på att om ledamöterna i nämnderna skulle få mer resurser skulle det vara enklare för dem att hantera sådana ansökningar. Man kanske också skulle bestämma att varje ansökan inte får omfatta flera olika djurförsök.

Jag vill återkomma till Eskil Erlandsson om antalet djur som används i djurförsök. Det är ungefär 800 000 djur varje år i Sverige. Tycker inte Eskil Erlandsson att det är viktigt med antalet djur som utnyttjas i djurförsök? Borde inte vi, som båda är politiker och som vill att djur ska behandlas väl och inte plågas, kunna enas om målet att bringa ned försö-

ken till ett minimum, vidare att det ska finnas en handlingsplan som stäms av årligen för att minimera antalet djurförsök? Jag skulle önska, Eskil Erlandsson, att vi kunde vara överens om saken. Då skulle det vara mycket lättare att minska antalet djur som utnyttjas i djurförsök.

Jag vill avslutningsvis ta upp frågan om vikten av ett så kallat 3R-center. De tre r:en handlar om replace, reduce och refine, det vill säga ersätta, minska och förfinas antalet djurförsök. Landsbygdsministerns interpellationssvar var positivt, nämligen att han inom kort kommer att återkomma om inrättandet av ett så kallat 3R-center. Det är bra, och det skulle vara intressant att få veta vad det betyder att han inom kort kommer att återkomma om inrättandet av ett sådant center. Blir det i höstbudgeten? Det vore positivt eftersom ett sådant center kan användas för att minska antalet djurförsök.

Anf. 20 Landsbygdsminister ESKIL ERLANDSSON (C):

Herr talman! Som jag redogjorde för i mitt interpellationssvar är användningen av försöksdjur starkt kopplad till den forskning som bedrivs i landet och hur stora resurser som ställs till förfogande inom olika forskningsområden. En faktor som gör försöksstatistiken något svåröverskådlig är att definitionen av vad som är ett försöksdjur skiljer sig åt. Det vill jag också ha påtalat, herr talman. Definitionen skiljer sig åt mellan den svenska lagstiftningen och den som gäller enligt det EU-direktiv som finns på området. I Sverige är det enbart ändamålet med djuranvändningen som avgör om det är ett försöksdjur, men i EU-regelverket gäller att djuret även ska vara utsatt för visst lidande för att det ska anses som ett djurförsök. Den svenska definitionen, herr talman, är alltså mer omfattande.

Om man ställer, som jag sade i mitt interpellationssvar, antalet försöksdjur i relation till forskningens resurser, är det att konstatera att forskningens resurser på området har ökat genom åren, men på det stora hela är användningen av försöksdjur förhållandevis konstant över åren, vilket för mig bevisar att antalet djur relativt har minskat genom åren. Förmodligen beror detta på att man använder sig av de tre r:ens princip.

Förs det statistik över användningen av försöksdjur i vårt land? Ja, är svaret på den frågan. Statistiken är ett av de underlag som många myndigheter använder sig av i sina beredningsarbeten av olika slag. Sådan statistik finns alltså.

Den andra delen i detta inlägg vill jag gärna ägna åt det riksdagsbeslut som fattades i juni förra året. Då ställde sig nämligen riksdagen bakom bedömningen att det är rimligt att djurförsöksetiska prövningar finansieras med avgifter. Så var det inte tidigare, herr talman, när Jens Holm och hans parti var med och styrde och ställde över den här verksamheten. Då var det statsanslag som bekostade det som i dag är avgiftsbelagt. Och nu har Jens Holm mage att kritisera att vi har infört det här systemet och tycka att det är för billigt, mot att det var gratis tidigare. Då kan man ställa sig frågan vad konsekvensen i Jens Holms argumentering är, herr talman.

Anf. 21 JENS HOLM (V):

Herr talman! Ja, du, Eskil Erlandsson. Jag är inte motståndare mot avgifter för att lämna in ansökningar om djurförsök. Tvärtom tycker jag

att det är bra. Men bara för att vi har avgifter innebär det inte att det ger dig rätten att avskaffa den första myndigheten i världen till djurens förvar, nämligen en djurskyddsmyndighet. Det ger inte dig rätten att dra ned på de öronmärkta anslagen för att vi ska kunna minimera antalet djur som används i djurförsök.

Ett problem med att det nu har införts avgifter för att skicka in ansökningar om djurförsök är, precis det som jag tog upp, att ansökningarna blir större och mer komplexa. Det kan vara tiotals djur som omfattas av en enda ansökan, bara för att man ska göra det billigare för de forskare som skickar in ansökningarna. Det kan inte vara okej. Det är här jag skulle önska att vi hade en minister som tar ansvar och som preciserar vad som gäller när man skickar in ansökningar om att få göra djurförsök.

Vi har ännu inte fått höra någonting från ansvarig minister huruvida det blir ökade anslag eller inte för att minska antalet djur i djurförsök. Vi har inte fått besked från Eskil Erlandsson om det blir en handlingsplan för att minimera antalet djur i djurförsök. Vi har inte fått besked från Eskil Erlandsson vilka konkreta åtgärder han tänker vidta för att vi ska få en etisk prövning av när det ska göras djurförsök i detta land som är rättssäker och likartad över hela landet vad gäller de sju regionala djurförsöksetiska nämnderna.

Du har ett anförande kvar, Eskil Erlandsson, och du kan ge mig konkreta svar på dessa frågor som jag nu har tagit upp.

Anf. 22 Landsbygdsminister ESKIL ERLANDSSON (C):

Herr talman! Låt mig tacka för interpellationen. Jag tycker att dessa frågor är av synnerlig vikt för vårt samhälle. De är det ur flera synvinklar. En synvinkel är den som Jens Holm har ägnat denna debatt åt, nämligen djurens synvinkel. Den andra är forskningens synvinkel.

Jag är angelägen om att vi fortsätter att balansera målsättningarna och ändamålen på ett bra sätt, så att vi i möjligaste utsträckning skyddar djur från onödigt lidande också i dessa sammanhang men samtidigt värnar den svenska forskningen. Det är en angelägenhet för oss alla att vi även i framtiden får fram till exempel mediciner som kan förlänga våra liv och förbättra vår livskvalitet – därav angelägenheten att diskutera dessa frågor.

Så till några specifika frågor som har ställts.

En sådan är att ansökningarna nu blir väldigt stora och omfattande. Det kan konstateras att om en ansökan inte är formulerad på ett sådant sätt att nämnden kan göra en prövning får nämnden avvisa ansökan. Det finns sådana bestämmelser i regelverket.

Låt oss också konstatera att stora ansökningar kanske kan innebära att det blir lättare och mer överskådligt att se vad målet med en forskningsansökan och med forskningen är. Det behöver inte bara vara negativt att ansökningar omfattar fler saker och kanske till och med är längre i tid.

Tack, herr talman, för debatten!

Överläggningen var härmed avslutad.

Anf. 23 Näringsminister ANNIE LÖÖF (C):

Herr talman! Ali Esbati har frågat mig om jag avser att vidta någon åtgärd för att se över policyn vid utdelning av etableringsbidrag och liknande från olika statliga myndigheter och organ, så att krav på kollektivavtal blir en självklarhet.

Ali Esbati tar i sin interpellation upp ett företag som exempel. Låt mig först understryka att jag inte kan kommentera enskilda ärenden. Regeringens ambition är dock att arbetsvillkoren och arbetsmiljön ska vara goda inom arbetsmarknadens samtliga sektorer och självklart både för kvinnor och för män.

De regionala företagsstöden är viktiga instrument för att bidra till att stärka förutsättningarna för hållbar tillväxt. Kriterierna för att få stöd varierar något beroende på vilken specifik stödform det handlar om. Gemensamt är dock alltid att företagen måste bedriva verksamhet på marknadsmässiga villkor och följa gällande krav och lagstiftning. Ansvarig myndighet kan återkräva utbetalt stöd om företaget missköter sig.

Då Ali Esbati hade framställt interpellationen under den tid han tjänstgjort som ersättare för ledamot som därefter återtagit sin plats i riksdagen, medgav talmannen att Jonas Sjöstedt i stället fick delta i överläggningen.

Anf. 24 JONAS SJÖSTEDT (V):

Herr talman! Minister Annie Lööf! I dag får alla sparken. I dag får alla gå från callcentret Focus CRS i Fränsta. Varför sparkar de alla anställda? Jo, de har begärt det som är självklart, som borde vara självklart på svensk arbetsmarknad: kollektivavtal, sjukersättning när man är sjuk, ob-ersättning och försäkringar. Men de har inte fått det. De få som fick anställning fick 13 600 kronor i månaden från företaget. De har behandlats som skräp av en oseriös arbetsgivare.

De begärde sin rätt. De sade: Vi vill förhandla. Men Peak Partners, det oseriösa företag som äger callcentret, sade: Vi sparkar hellre alla än att vi förhandlar med er och sluter kollektivavtal.

Flera av de anställda har strejkat i veckor för sina rättigheter, och i dag går de ut i arbetslöshet.

Det här är inte bara en konflikt om Peak Partners och Fränsta. Det här är en konflikt om den svenska modellen. Det här är en konflikt om det ska vara ordning och reda på svensk arbetsmarknad, om löntagarna ska vara skyddade eller om man ska kunna behandla folk hur som helst, och om man ska kunna behandla dem hur som helst med statligt stöd. Detta företag har kasserat in 400 000 kronor i regionalstöd, och som tack behandlar de sina anställda på det här viset.

Hur ska man förklara det här? Ja, man kan naturligtvis säga att det är en oseriös arbetsgivare. Det är det ju. Och det är fel att de fick regionalstöd. Jag önskar att du i svaret hade kunnat uttala att det var fel, vilket inte har skett.

Svar på
interpellationer

Det handlar också om en politik som medvetet har pressat tillbaka löntagarnas rättigheter, en borgerlig politik. Det har blivit dyrare och svårare att organisera sig fackligt. Färre har fasta anställningar. De flesta unga som har arbete har otrygga jobb i dag. Det sker en medveten lönedumpning med arbetskraft från andra länder som regeringen inte gör någonting åt. Det är möjligt i Sverige i dag att säga upp folk och ta in bemanningsföretag.

Det här skapar ett klimat där de oseriösa arbetsgivarna tar för sig, där man ser det som möjligt att behandla anställda som man har gjort i Fränsta under denna konflikt.

För det har du, Annie Lööf, det yttersta ansvaret. Centerpartiet har varit pådrivare i att attackera fackliga rättigheter i Sverige. Själv har du i riksdagen skrivit en motion om att avskaffa lagen om anställningsskydd. Du har skrivit en debattartikel där du försvarar rätten att säga upp folk och ta in bemanningsanställda i stället. Ditt ungdomsförbund har bedrivit en kampanj där man har hånat facket under parollen Fuck facket! Jag kan inte ens översätta det utan att bli tillsagd av talmannen här i kammaren.

Ni har drivit på det här. Ni har ansvaret för att arbetsgivare kan bete sig på detta sätt i Sverige i dag. Det är dags att göra någonting åt det.

Svaret som jag har fått är ett icke-svar. Jag skulle vilja höra från dig: Var det inte fel att ge regionalstöd till ett företag som inte har kollektivavtal? Är det inte dags att ändra reglerna? Är det inte en minimierfarenhet av strejken?

Sedan undrar jag: Vad har du att säga till de strejkande? Jag vet att de just nu sitter uppe i Medelpad och väntar på ditt svar.

Jag var där och träffade dem häromveckan. De heter Frida, Tina, Christer, Tei, Josefin och Kristoffer.

De sitter just nu uppe i Medelpad och väntar på ditt svar. Jag tycker att du kan uttrycka sympati för deras sak. De har stått upp för någonting som var rätt och riktigt. Det är arbetsgivaren som är oseriös, och de är värda allt stöd och all sympati i den grundläggande konflikten om den svenska modellen.

Anf. 25 Näringsminister ANNIE LÖÖF (C):

Herr talman! Låt mig inledningsvis rikta mig just till Frida, Tina, Josefin, Kristoffer och alla andra som har strejkat under den här våren. Jag känner otroligt starkt för alla som har kämpat för att på det här stället faktiskt få ett kollektivavtal för att de ska kunna få sin sjuklön och för att de ska kunna få rimliga anställningsvillkor.

Jag tycker att det är rätt och rimligt att man som arbetstagare inte bara kräver det. När man kräver det ska man också ha möjlighet att få detta. Jag tycker att de har varit modiga, och jag tycker att de har gjort helt rätt.

Den svenska modellen bygger på ansvarstagande parter. Det gäller både arbetsgiversidan och facken. I de fall då jag har varit ute under tidigare år har det gällt arbetsplatser där arbetstagarna inte har velat ha kollektivavtal, utan man har där tyckt att man har haft kollektivavtalsliknande villkor.

Så är inte fallet här, utan här har arbetstagarna själva kämpat och strejkat för att de vill ha sjysta villkor. Grundbulten på den svenska arbetsmarknaden och i den svenska modellen är sjysta villkor. De kan vara

i kollektivavtal, eller det kan vara kollektivavtalsliknande villkor genom avtal som man sluter med sin arbetsgivare.

Företagen har här ett otroligt stort ansvar att uppträda på ett föredömligt sätt. Jag kan konstatera att det uppenbarligen har brustit i det här fallet.

Låt mig komma tillbaka till den svenska modellen. Den svenska modellen bygger på att vi har aktiva parter på bägge sidor.

Jag är själv en varm anhängare av facket. Jag har varit medlem i mitt fackförbund, Jusek, sedan 2003, alltså tio år. Jag har valt att vara med i ett fackförbund just för att det är ett sätt att påverka när det gäller rättigheter på arbetsmarknaden.

Det är också viktigt att se att det finns många små företag och många arbetstagare som väljer att inte vara med i fackförbund och att respektera deras möjlighet att stå utanför, precis som det finns en respekt för min rättighet att vara med i facket.

I den här konkreta frågan är jag, som jag sade inledningsvis, förhindrad att kommentera det enskilda beslut som denna myndighet har fattat. Det är jag på grund av de grundlagar som vi har. Men jag kan konstatera att parterna har ett stort ansvar. I det här fallet har företaget brustit.

Anf. 26 JONAS SJÖSTEDT (V):

Herr talman! Jag skulle vilja tacka dig, Annie Lööf, för det svaret. Jag tycker att det var viktigt att du klargjorde det här stödet för de strejkande i Fränsta. Det värmde faktiskt.

Men det här handlar om någonting mer. Det handlar om att vi som politiker, inte minst du som ansvarig minister, kan göra något för att stärka löntagare som är i den här situationen. Det minsta man kan begära är att den som ska få statligt stöd för att etablera sig ska ha kollektivavtalsliknande villkor. Det säger Tillväxtverket.

Peak Partners försökte klå även dem på pengar för sin oseriösa verksamhet. De fick nej, eftersom de inte hade rimliga villkor. Är det inte dags att säga att villkoret för allt stöd till företag på det här viset, regionalstöd eller inte, är att man har kollektivavtalsliknande villkor? Då kan du faktiskt bidra till att sådana här oseriösa aktörer inte tar för sig av skattebetalarnas pengar.

Det går att göra mycket mer än så. Man skulle kunna bestämma att vi i offentlig upphandling ska kräva kollektivavtalsmässiga villkor, alltid. Vi vill nämligen inte ha oseriösa arbetsgivare som utnyttjar människor, som inte ger dem sjuklön när de är sjuka och som inte ger dem riktiga anställningspapper. Det är vårt ansvar att använda våra pengar för att stärka seriösa och bra företag som vi vill ska växa, frodas och få stöd på olika sätt, men inte klåparna, som försöker utnyttja människor och som är oseriösa.

På samma sätt menar jag att man ska gynna seriösa, bra och långsiktiga anställningar. Otryggheten sprider sig som en löpeld i Sverige. De flesta unga människor som har arbete i dag har otrygga jobb. Det är en medveten borgerlig politik. Det kallas flexibilitet, men för ungdomar innebär det otrygghet, att man inte kan få en lägenhet till exempel och att man inte kan planera sin framtid.

Det är dags att inse att priset för den här politiken är väldigt högt, kanske inte för företagen, kanske inte för Annie Lööf eller för mig men för alla de hundratusentals ungdomar som drabbas av det här.

Jag skulle vilja varna för företaget Peak Partners. Det är uppenbart ett oseriöst företag. De vill förvalta andra människors pengar. De försöker ta betalt för det. De som jobbade på callcenter skulle boka kundsamtal åt Peak Partners i Stockholm. Men självklart kan man inte anförtro sina pengar åt ett företag som inte ens klarar av att anställa människor på ett riktigt sätt.

Ta det till protokollet! Varning för Peak Partners, ett oseriöst företag som man inte bör ha något som helst att göra med!

Men det finns en djupare lärdom av det här. Det är inte bara att det var rätt att stödja dem som deltog i den här strejken utan också att vi har det här politiska ansvaret.

Hur blir det nu? Blir det bättre upphandlingsregler? Blir det striktare krav på att man ska dela ut regionalstöd på kollektivavtalsmässiga villkor? Och kommer regeringen äntligen att göra någonting åt alla de otrygga jobben?

Till och med EU-kommissionen klagat på Sverige för att vi har så otrygga anställningar i det här landet. Då har det gått riktigt, riktigt långt.

Anf. 27 Näringsminister ANNIE LÖÖF (C):

Herr talman! Jag delar Jonas Sjöstedts engagemang för de arbetstygare i Fränsta som nu tyvärr har blivit arbetslösa och som har använt våren till att få fram vettiga och sjysta villkor på den arbetsplats som de hade velat jobba på under bra förhållanden.

Men låt oss ta frågan i ett större perspektiv, nämligen arbetslösheten, ungdomars möjlighet till jobb.

Det är förkastligt med otrygga anställningar, säger Jonas Sjöstedt. Det har jag full respekt för. Men den absolut viktigaste frågan när vi diskuterar arbetslöshet är att alldeles för få människor över huvud taget har en anställning. Det är den stora utmaningen, att 427 000 människor varje dag stannar hemma för att de inte har ett jobb att gå till.

Då måste vi diskutera: Hur får vi dessa i arbete? Är det genom att bara kräva rätt till heltid? Är det genom att förbjuda säsongsanställningar? Är det genom att förbjuda alla de anställningsformer som faktiskt sänker trösklarna så att förstagångsinträdare på arbetsmarknaden ska få komma in?

Den här regeringens största förtjänst i frågan om att sänka trösklar tycker jag handlar om samtalen vad gäller yrkesintroduktionsavtal för unga med de svenska parterna och visstidsanställningarna.

Jag säger det, för visstidsanställningarna är en kontroversiell fråga när man diskuterar med Vänsterpartiet. Men det är en stor möjlighet för alla de arbetslösa ungdomarna att få in en fot på arbetsmarknaden, få en rad i sitt cv och på det sättet komma vidare.

Jag kommer alltid att försvara seriösa parter som ingår avtal om visstidsanställningar, för det möjliggör för unga människor att faktiskt få ett första jobb.

När det gäller ungdomsarbetslösheten i stort krävs det ett stort reformpaket. Bland annat behöver vi utmana den statliga Arbetsför-

medlingen. Mitt parti skulle gärna vilja se fler aktörer och en form av jobbpeng där den arbetslöse får välja förmedling.

Vi skulle också gärna vilja se att de här yrkesintroduktionsavtalen verkligen kommer på plats. Det är en form av lärlingslön för det första jobbet. På det sättet skulle man kunna lära sig ett jobb och komma in i arbete.

Sedan har skolan ett viktigt uppdrag att rusta eleverna inför att de ska ta sitt första jobb eller starta sitt första företag.

Jag ska gå tillbaka till huvudfrågan i den här debatten. Det gäller de olika stöden. Det finns olika stöd och olika villkor för dessa. Det som berör företagsstöden, som det heter och som ni kallar etableringsbidrag, är regionalt bidrag till företagsutveckling. Det var det som Fränstafallet handlade om. Det används till fysiska investeringar, och när man använder det till fysiska investeringar ställs det inga särskilda krav relaterade till sysselsättning eller anställningsvillkor, till exempel. Det är därför länsstyrelsen i Västernorrland har fattat det här beslutet.

När det är bidrag till sysselsättning ställs det däremot självklart krav på god arbetsmiljö och goda anställningsvillkor. Det var det som var fallet i fråga om Tillväxtverket. När det gäller bidrag till anställning ställer vi krav på kollektivavtalsliknande villkor. Det tycker jag är viktigt och bra.

Anf. 28 JONAS SJÖSTEDT (V):

Herr talman! Någon ska ju arbeta i lokalen som får bidraget. Jag tycker att det är rimligt att man ställer krav på att de har rimliga villkor. Där har vi olika åsikter. Jag menar att de här reglerna behöver skärpas.

Om Annie Lööf hade rätt i att otrygghet ger arbete skulle Sverige i dag vara ett land med full sysselsättning. Det är vi inte. Vi är ett land med en växande arbetslöshet, framför allt för unga människor. Otryggheten gav bara otrygghet, rättslöshet och möjligheten för oseriösa arbetsgivare som Peak Partners att ta för sig och försöka utnyttja människor. Det är vad er politik har lett till – att man rullar tillbaka arbetsrätten.

Visst kan det vara bra med visstider. Man behöver vikariat. Man behöver ta in extrafolk vid arbetstoppar. Det är rimligt med provanställningar. Jag är för allt detta. Men att fortsätta starta visstid på visstid utan att ha argument för det har bara ett enda syfte, och det är att underminera löntagarnas ställning och rättigheter. Det är det som er politik har lett till.

Jag skulle vilja vända mig till de strejkande i Fränsta. Jag vill tacka er för den här strejken. Den har varit viktig. Det har varit en symbolstrid om att man inte får behandla anställda hur som helst.

När jag var där frågade jag dem: Hur känns det att bli arbetslös för att man har stått upp för det som är självklart? En av tjejerna svarade så här: Det är värt det. Det är värt det, därför att vi tar strid för det som är riktigt.

Det var så man byggde upp löntagarnas rättigheter i Sverige. Det var så man gjorde när man skapade drägliga förhållanden för arbetsmarknaden. Det är det som de strejkande i Fränsta har bidragit till, och det vill jag tacka dem för. Tyvärr finns det också sådana som river ned dessa rättigheter, och dit räknar jag den borgerliga regeringen och Centerpartiet.

Anf. 29 Näringsminister ANNIE LÖÖF (C):

Herr talman! I Sverige är det inte politiker som fattar beslut om de regler som gäller på arbetsmarknaden, utan essensen av den svenska modellen som jag tror att både jag och Jonas Sjöstedt står bakom handlar ju just om sjysta villkor genom avtal med starka fackföreningar och arbetsgivare som sluter dessa avtal och följer dem.

Det tror jag är grundbulten på den svenska arbetsmarknaden. Där skiljer vi oss från andra länder som har en ordning där politiker går in och lagstiftar. Vi har valt avtalsmodellen i en stor omfattning, och det är vi vida kända för.

Det är ingen som försvarar oseriösa företag, Jonas Sjöstedt. Jag var inledningsvis väldigt noga med att säga att jag känner otroligt starkt med de anställda som har strejkat och kämpat. Jag tycker att de är modiga. Jag tycker att det är synd att de över huvud taget har behövt göra det. Vi ska ha sjysta villkor på den svenska arbetsmarknaden, och det ställer krav på att såväl fack som arbetsgivare är seriösa och arbetar för arbetstagarnas och företagens bästa.

Överläggningen var härmed avslutad.

7 § Svar på interpellation 2012/13:357 om Inlandsinnovation AB

Anf. 30 Näringsminister ANNIE LÖÖF (C):

Herr talman! Marie Nordén har frågat mig om jag är beredd att ändra i bolagsordningen för Inlandsinnovation AB så att insyn i bolagets verksamhet blir möjlig för skattebetalarna.

Jag vill inleda med att säga att Inlandsinnovation AB tillsammans med alla övriga statliga bolag ska följa, och följer, statens ägarpolicy vad gäller extern rapportering. Av ägarpolicyen följer att bolagen utöver vad som följer av redovisningslagstiftning och god redovisningssed i tillämpliga delar även ska presentera årsredovisning, kvartalsrapporter samt bokslutskommuniké enligt de regler som gäller för marknadsnoterade bolag.

På detta sätt garanteras insyn i Inlandsinnovation som motsvarar insynen i övriga statliga bolag, vilket bland annat framgår av den nyligen presenterade årsredovisningen för 2012.

Bolagsordningen hindrar inte Inlandsinnovation AB från att tillämpa statens ägarpolicy. Dessutom finns möjlighet till insyn via Riksrevisionen som enligt lagen om revision av statlig verksamhet får granska den verksamhet som bedrivs i bolaget.

Inlandsinnovation hanterar i egenskap av finansiär och delägare i små och medelstora företag en mängd känslig företagsinformation. Om den informationen hamnar i fel händer riskerar det att bli ödesdigert för de företag som Inlandsinnovation investerar i och har andra kontakter med. Inlandsinnovation behöver som aktiebolag förutsättningar att agera professionellt i förhållande till kunder och andra intressenter.

Mot bakgrund av det nu sagda avser jag inte att vidta några åtgärder, eftersom Inlandsinnovation följer kraven kring extern rapportering enligt statens ägarpolicy.

Anf. 31 MARIE NORDÉN (S):

Herr talman! Jag vill börja med att tacka ministern för svaret.

Norrlands inland är i stort behov av nya arbetstillfällen för att människor ska kunna bo kvar men också få möjlighet att flytta dit. Behovet av investeringskapital och riskkapital är stort bland företagen i Norrlands inland. Idéerna är många. Viljan att utveckla dem finns, men många idéer får aldrig ta fart och tillväxten når inte sin fulla potential eftersom intresset från bankerna eller riskkapitalisterna är så pass lågt och viljan att investera i Norrlands inland väldigt liten.

Detta gjorde att förhoppningarna och förväntningarna från företagen, innovatörerna, beslutsfattare och också allmänheten väcktes när Inlandsinnovation startades. Regeringen lovade förändring. Med 2 miljarder till Norrlands inland skulle det nu verkligen hända saker. Jag citerar Maud Olofsson: ”Med Inlandsinnovation AB får entreprenörer i norra Sveriges inland tillgång till mer riskkapital. Detta kommer att skapa ökad tillväxt. Satsningen är en av de största som gjorts i regionen.”

Detta sade dåvarande näringsministern Maud Olofsson.

Starten gick trögt, inte minst från regeringens sida. Trumman man slog så hårt och högt på mullrade allt tystare. Allt fler företagare vittnar om att man trots upprepade försök inte får kontakt med Inlandsinnovation. De svarar inte på mejl. De ringer aldrig tillbaka. Många är självklart besvikna.

Av 200 förfrågningar – som säkert skulle vara fler om företagen fick kontakt – är det endast 10 företag som under 2012 har fått tillgång till Inlandsinnovations investeringar. Man har under året investerat 78 miljoner. Då undrar jag: Är ministern nöjd med detta resultat? Det skulle inte jag vara. Det är uppenbart att modellen i sin nuvarande form inte fungerar.

Nu frångår dessutom regeringen den ursprungliga tanken med Inlandsinnovation och utökar investeringsområdet till att gälla ut till kusten – utan att tillföra mer medel, utan att fundera över hur man skulle kunna arbeta mer effektivt och med bättre resultat. Det är inlandet som har behoven, och det är där bristen på vilja och intresse från finansärer hindrar utvecklingen.

Därför undrar jag: Varför sviker Annie Lööf? Det gör hon ju när hon tunnar ut satsningen på Norrlands inland.

Det som bekymrade mig när jag läste årsredovisningen och som fick mig att skriva interpellationen är dock bristen på insyn och att det inte går att utläsa i årsredovisningen hur pengarna faktiskt har använts. Det är enligt min mening alldeles för stora summor som står oredovisade. När det gäller externa kostnader, som ligger på 21,7 miljoner, är det endast revisionskostnaden på 328 000 som är redovisade. Över 21 miljoner är alltså oredovisade utgifter som varken skattebetalare eller beslutsfattare som jag har möjlighet att få information om utan Riksrevisionens hjälp.

Tycker verkligen ministern att det är rimligt? Tycker inte ministern att vi kan kräva större öppenhet när det gäller hur man hanterar just skattebetalarnas pengar?

Anf. 32 Näringsminister ANNIE LÖÖF (C):

Herr talman! Jag kan konstatera att det är Centerpartiet genom alliansregeringen som har placerat 2 miljarder i riskkapital i Norrlands in-

land. Socialdemokraterna gjorde ingenting sådant under sin tid för att stimulera entreprenörskap, jobb och tillväxt i Norrlands inland.

Jag kan också konstatera att det inte finns några ytterligare förslag från Socialdemokraterna när det gäller hur man ska främja Norrlands inland. I stället ska restaurangägaren i Jämtland få fördubblad restaurangoms. Hela Skistar i Åre ska betala fördubblade arbetsgivaravgifter på alla de unga man har anställda. Dessutom ska skogsindustrin i Norrlands inland beläggas med en kilometerskatt. På vilket sätt skapar det entreprenörskap, jobb och tillväxt i ett område som verkligen behöver det?

Norrlands inland är i behov av kapital. Därför är två av de statliga aktörerna på riskkapitalsidan just destinerade till Norrland, dels Norrlandsfonden, dels den nyinrättade Inlandsinnovation. Inlandsinnovation hade sitt första verksamhetsår 2012, alltså förra året. Då hade man ett ingångsvärde på 2 miljarder. Under detta första år har bolaget arbetat aktivt med att etablera bolaget i regionen genom att aktivt söka upp och träffa berörda aktörer.

Trots detta har Inlandsinnovation under detta första år behandlat över 200 ansökningar och investerat 78 miljoner i tio små och medelstora företag i ett brett spann av nystartade och mogna företag.

Inlandsinnovation har också under sitt första år tecknat låneavtal med ytterligare ett antal bolag på sammanlagt drygt 200 miljoner kronor.

Det är viktigt att komma ihåg att entreprenörskap och tillväxt skapas långsiktigt. Det är inte så att man på måndagen stoppar in ett kapital och på tisdagen ser det positiva resultatet, utan detta är en långsiktig trend. Norrlands inland har stått för ett minskat entreprenörskap som nu kommer att vändas genom olika insatser där Inlandsinnovation givetvis är en av dem.

Jag är mycket nöjd och glad över det arbete som Inlandsinnovation gör och kommer att göra framöver. Det är en viktig motor och en viktig möjliggörare för Norrlands inland. Jag ser en stor potential med stora naturtillgångar, växande besöksnäring och investeringar i förnybar energiproduktion. Det är bara några av de exempel på fördelar som Norrlands inland har och där Inlandsinnovation och andra statliga insatser kan vara viktiga för att få fler jobb inom just dessa områden.

Slutligen skulle jag vilja säga det som jag sade i mitt interpellations-svar till Marie Nordén. Hon hävdar att Inlandsinnovations bolagsordning hindrar bolaget från att följa statens ägarpolicy vad gäller riktlinjer för extern rapportering. Det är direkt felaktigt. Inlandsinnovation följer och kommer fortsättningsvis att följa de riktlinjer och policyer som finns och som alla andra statliga bolag ska följa.

Anf. 33 MARIE NORDÉN (S):

Herr talman! Jag kan börja där ministern slutade, och då undrar jag: Tycker inte ministern att det är rimligt och lämpligt att man redovisar sina kostnader och att inte oredovisade utgifter står helt utan kommentarer? Oavsett om det är bolagsordningen som borde ändras eller man följer den ordning som finns är det trots allt så att man inte redovisar sina utgifter. Det finns inte heller den insyn som jag tycker kan krävas av statliga bolag.

Det är inte så att Norrlands inland har stått helt utan investeringsmöjligheter. Precis som ministern nämnde tidigare finns Norrlandsfonden och Almi, och det var vi socialdemokrater som startade båda dessa fonder.

Det är inte heller så att Norrlands inland har stått utan entreprenörer under dessa år som har varit eller att man inte har haft ett företagande. Jag kommer själv från ett län där det sjuder av egenföretagande. Men det är också ett stort problem att vi faktiskt inte har investerare som är beredda att göra de satsningar som krävs.

Vi ser att inte heller Inlandsinnovation lyssnar på de företagare som finns i landet. Jag kan undra vilka bedömningar som man gör när man talar om innovation och intresse för regionen. Vi ser att man har gjort mycket konstiga bedömningar. Vi kan inte få information om på vilka grunder man väljer att investera i ett företag medan ett annat inte anses innovativt nog.

Statliga bolag måste föregå med gott exempel – jag hoppas att ministern delar denna åsikt – just när det gäller öppenhet men också när det gäller ansvar och hur etiskt man förhåller sig till hantering av till exempel arvoden.

Jag kunde läsa i årsredovisningen att samtliga utbetalda arvoden till styrelsens ledamöter har skett till respektive ledamots bolag. Hur ser ministern på detta? Tycker inte ministern att det påminner om ren och skär skatteplanering, och tycker ministern att det är lämpligt? Jag vet inte om detta är kutym. Jag har inte kunnat utläsa detta i något annat bolag, och jag tycker att det är rätt stötande. Men jag undrar vad ministern tycker om det.

Jag ser också ett problem när man lämnar Norrlands inland och att man inte ser att behoven faktiskt finns där.

Vattenfall hade en satsning som hette Vattenfall Inlandskraft AB som stöttade vattenkraftskommunerna och företagen i vattenkraftsområdena. Det har man gjort för att skapa nya arbetstillfällen och hitta nya marknader. Men vad händer nu med Vattenfalls satsning på inlandskommunerna? Jo, Vattenfall lägger ned detta nu just därför att Inlandsinnovation har kommit till. Det är detta argument man har. Ministern ser förvånad ut, och det var jag också. Men det är just det som man gör.

Jag har talat med flera av vattenkraftskommunerna, men de har fortfarande inte fått kontakt eller besök av Inlandsinnovation. Då känner jag återigen att man inte ser behoven i inlandskommunerna. Det är naturligtvis ett problem.

Beträffande den modell som nu finns här kan jag konstatera att vi vill se en annan modell när det gäller att hantera riskkapital. Det är det förslag som vi vill lyfta fram. Jag tycker inte att ministern borde vara så nöjd med detta och med 78 miljoner under det andra året. År 2012 var nämligen inte startåret, utan det var 2011 som man började bygga upp organisationen. Det är alltså år två som vi nu talar om. Trots att det kommit in 200 ansökningar väljer man att investera i tio företag, och det är så många som vittnar om att de inte får kontakt utan känner ett rent ointresse från Inlandsinnovation. Ministern borde vara mer bekymrad över att man inte har nått bättre resultat.

Anf. 34 ISAK FROM (S):

Herr talman! Jag tackar Marie Nordén för en bra och viktig interpellation. Jag tackar även näringsminister Annie Lööf för svaret.

Jag tar chansen att hoppa in i denna interpellationsdebatt därför att frågan om förutsättningarna för Norrlands inland hänger mer på den sammanhållande politiken över hela landet än på ett enskilt finansieringsbolag – Inlandsinnovation.

Idén med Inlandsinnovation tyckte jag var bra. Det tog lite tid att komma i gång. Centerpartiet slog också på stora trumman under tiden och meddelade att det skulle bli rock'n'roll i hela inlandet. Just nu när jag åker runt i inlandet hör man mycket lite rock'n'roll. Det är snarare så att all klang och allt jubel som var ett tag har förbyts i bekymmer över detta. Människor undrar hur detta kommer att hjälpa dem? De har inte fått kontakt med Inlandsinnovation.

Jag tror att detta beror på att Centerpartiet gick ut med löften om någonting som Inlandsinnovation inte är. Läser man ägardirektivet till Inlandsinnovation noga framgår det där ganska tydligt att detta företag inte är till för att hjälpa alla företagare som vill starta nytt. Inlandsinnovation är snarare en statlig bank som de andra bankerna. Det krävs dessutom att de ska ha en viss typ av idé för att få ta del av detta investeringskapital. Det kanske är helt rätt. Men när man sålde ut idén och talade om att det skulle bli rock'n'roll i inlandet sade man egentligen någonting annat.

Det som då har hänt under tiden är att det helstatliga bolaget Vattenfall har tagit beslut om att man ska lägga ned en bra fungerande funktion, nämligen Vattenfall Inlandskraft, som har varit mycket lyckad. Man har varit involverad i över 300 företag i de 20 kommuner där man har varit verksam och skapat över 2 000 nya arbetstillfällen och haft mycket bra kommunikationer med framför allt näringslivsavdelningarna i kommunerna. Man har även hjälpt till, vilket kanske är viktigast, att söka annat kapital och göra skrivningar till banker, till Almi och till Norrlandsfonden. Nu lägger man ned detta.

När jag luskar i detta framgår det ganska tydligt att detta kommer i spåren av regeringens sämsta affär Nuon. Nu ligger det besparingsbeting på Vattenfall som gör att Vattenfall ska skära bort verksamhet som inte är absolut kärnverksamhet. Jobb kanske ska försvinna från Norrlands inland.

Samtidigt har det under dessa år med Centerpartiet och den övriga Alliansen införts något som heter fri etableringsrätt för myndigheter, vilket har gjort att över 300 arbetstillfällen har försvunnit från Västerbotens inland från de små kommunerna som har varit en del i infrastrukturen för att man ska kunna leva och bo i denna del av Sverige.

Det är brist på en sammanhållande politik. Det är kanske det största dilemma, oavsett hur många miljoner som man tillför eller hur få miljoner som Inlandsinnovation lyckas få ut. Man har inte lyckats få ut dessa pengar just därför att man har haft en så snäv styrning. Det är därför som man också har öppnat upp detta till kusten. Just nu handlar det om hela Norrland. Det handlar inte längre om inlandet. Man har faktiskt lämnat walk over just nu.

Anf. 35 Näringsminister ANNIE LÖÖF (C):

Herr talman! Staten har ungefär 17 miljarder i statligt riskkapital fördelat på ett antal olika aktörer. Två av de aktörerna är specialdestinerade för Norrland – Inlandsinnovation och Norrlandsfonden.

Jag tycker i grunden att det är otroligt bra, och anledningen till det är att det behövs tillgång till kapital för att man ska kunna skapa jobb. Jobb och småföretagande är grunden för landsbygdsutveckling och ett Sverige som lever runt om. Vi gör nu en stor omstrukturering av det statliga riskkapitalet, dels för att det ska användas mer effektivt och mer i tidiga skeden, dels för att det över huvud taget ska användas. Alltför mycket är fortfarande oanvända resurser inne i fonderna.

Däremot tycker jag att man ska ha respekt för att det är skattebetalarnas pengar dessa 17 miljarder handlar om. De ska behandlas varsamt. Det handlar också om affärsmässiga beslut. Det är inte så att jag som minister sitter med runt bordet och bestämmer vilka bolag som ska få eller inte få, utan det är affärsmässiga beslut som fattas av styrelsen eller av den grupp styrelsen har utsett. Det är inte heller bidrag det handlar om, utan det handlar om riskkapital som uppfyller de krav Inlandsinnovation ställer.

Jag är stolt över Inlandsinnovation, och jag hoppas att de kommer att fortsätta att investera i goda affärsidéer. Det behövs, för grunden för landsbygdsutveckling och företagsutveckling är goda villkor och därmed också tillgång till kapital. Jag är också glad över den satsning Vattenfall har gjort under tidigare år. Frågan varför man lägger ned i Norrlands inland bör ställas till Vattenfalls styrelse.

Frågan är dock vad som är alternativet till detta. Det är ju den här regeringen som har sänkt kostnaderna och sett till att stärka infrastrukturen för att hela Sverige ska leva. På andra sidan har vi 30 miljarder i ökade kostnader för svenska företag, inklusive de i Norrlands inland. I sitt vårbudgetförslag meddelar Socialdemokraterna glatt att man ska skära ned på Skogsriket och Matlandet, det vill säga de satsningar som direkt går till skogen, jorden och maten och är förutsättningen för att exempelvis Jämtland ska kunna fortsätta att växa och frodas.

Kilometerskatten är en annan sådan höjdare från Socialdemokraterna. Kilometerskatt skjuter i detta avlånga land ganska snett på företagsamhet, jobb och utveckling i de delar av landet där man behöver åka många mil till jobbet eller mataffären.

Slutligen skulle jag vilja lyfta fram vad som gäller för statliga företag. Eftersom staten är en betydande företagsägare i Sverige och företagen representerar stora värden – och eftersom företagen ytterst ägs av svenska folket – ställer det krav på öppenhet och professionell informationgivning. De ledord vi har för de statliga bolagen, självklart inklusive Inlandsinnovation, är öppenhet, aktivt ägande samt ordning och reda. Det handlar om att dessa bolag ska skapa värden och se till att uttryckta samhällsintressen i vissa fall infrias.

Här kan jag konstatera att Inlandsinnovation följer de krav som finns på extern rapportering enligt statens ägarpolicy.

Anf. 36 MARIE NORDÉN (S):

Herr talman! Det är viktiga miljarder som finns – 17, som ministern säger – och som ska arbeta. Det är miljarder som måste jobba, och det är det som är problemet.

Vi kan ta Fouriertransform som exempel. De har 3 miljarder i sin fond att jobba med, och 1 miljard är utbetald. Det är ett problem när vi ser att modellen inte fungerar. Då menar vi att det är dags att se över det här. Vi säger inte att det ska vara mindre pengar i den här fonden; vi säger bara att man ska se över hur man ska se till att möta de behov som faktiskt finns. När staten sitter på pengar som inte kommer ut är det nämligen ett problem, för vi vet att behoven finns.

En del av orsaken till att jag ville ha den här debatten är just att jag ser att vi har ett kapital i Inlandsinnovation som inte jobbar. Jag var faktiskt också väldigt glad för det här kapitalet – och jag tyckte att det var bra att vi var med och styrde upp så att vi faktiskt skulle kunna arbeta på ett bra sätt; det gjorde vi nämligen tillsammans med regeringen – men problemet är att det inte jobbar. Jag är inte nöjd med 78 miljoner på ett år, och jag tycker inte att ministern borde vara det heller. Man möter inte de behov som faktiskt finns. Jag tycker inte att man har varit med och skapat den tillväxt och mött upp de förväntningar man själv skapade när fonden startades.

Jag är inte heller nöjd och tycker inte att ministern borde vara nöjd – hon svarar inte på frågan – med hur man betalar ut arvoden till bolag i stället för till dem som är direkt valda i styrelsen. Jag undrar: Varför är ministern nöjd med bristen på insyn i bolag och bristen på redovisning – hur de miljoner som är oredovisade har använts? Är ministern beredd att se över just lagstiftningen så att man har insyn och så att man som skattebetalare och beslutsfattare vet om att pengarna har använts på ett ansvarsfullt och bra sätt?

Anf. 37 ISAK FROM (S):

Herr talman! Ska vi skapa arbetstillfällen i Norrlands inland och i hela Sverige krävs nog först och främst efterfrågan. I Västerbotten har vi i dag situationen att du oavsett om både man och hustru har jobb och tjänar bra inte kan bygga ditt eget hus. Du kan göra det i Umeå, och du kan göra det i Hemavan, möjligtvis – det är marknaden som bestämmer var du ska bygga. Det är en bristande efterfrågan på grund av en obefintlig bostadspolitik.

Om vi går till Inlandsinnovation, som det här framför allt handlar om, kan man dock fråga sig om Inlandsinnovation får göra andra bedömningar än en vanlig bank. Nej, så är det nog inte, utan de har till och med ett snävare verk. I bolagsstyrningen är det nämligen väldigt tydligt inriktat vad man ska satsa på. Just därför blir det här i konsekvens med vad regeringen och Centerpartiet gick ut och lovade någonting hela annat. Då borde man ha talat om det: Det här är någonting helt annat.

I början var näringsministern inne på besöksnäringen. Besöksnäringen är någonting vi talar väldigt varmt om, och näringsministern tror att vi klarar det här bara vi får sänka skatten – får vi sänka momsen klarar vi det. Hon nickar här. Då kan jag säga att de besöksnäringföretag jag pratar med säger: Kan vi få hit kunder spelar det ingen roll om vi sänker momsen.

Det är nämligen så att vi har en usel järnvägskapacitet. Vi ska senare ha en debatt här i kammaren om att man faktiskt ska kunna ta sig till Norrlands inland eller Norrlandsfjällen. Det kan man ju inte i dag, och det är en katastrof. Samtidigt har regeringen skurit ned på Visit Sweden, vilket gör att vi har sämre förutsättningar att locka utländska turister.

Anf. 38 Näringsminister ANNIE LÖÖF (C):

Herr talman! Tänk om Socialdemokraterna kunde ägna sin tid åt att visa upp en möjliggörande attityd till Norrlands inland i stället för att svartmåla.

Självklart är det så att infrastruktur och kommunikationer tillsammans med sänkta kostnader för att anställa och driva företag är grundbulten för att besöksnäringen ska utvecklas. Tror ni på allvar att Skistar i Jämtland skulle anställa än fler ungdomar om det blev dubbelt så dyrt att anställa dem? Tror ni på allvar att kaféer i Jämtland eller Västerbotten blir nöjda med en dubblering av restaurangmomsen? Skatter är viktigt. Det gäller även kilometerskatten – tror ni på riktigt att åkeriföretagen blir glada av att få 170 000 per lastbil i ökade kostnader om Socialdemokraterna vinner valet?

Jag tror inte det. Där är den stora skiljelinjen, och jag står fast vid att sänkta kostnader, arbetsgivaravgifter och andra skatter på företag är det som skapar jobb runt om i landet – tillsammans med en robust infrastruktur.

Statliga kreditgarantier till bostadsbyggande är en annan sådan viktig del. Isak From tar upp bostadsbyggandet som en viktig och avgörande del. I förra veckan gav jag Boverket i uppdrag att se till att ytterligare titta på möjligheten att utveckla statliga kreditgarantier för ett ökat bostadsbyggande i glesbygd. Jag tycker att det är viktigt för att skapa attraktivitet i hela landet.

Utöver det – om vi kommer tillbaka till kärnfrågan om det statliga riskkapitalet – har vi insett att mandatet har varit ganska snävt för en del av de statliga aktörerna. Därför meddelade vi i vårbudgeten att Fouriertransform utvidgas till att också omfatta inte bara fordonssektorn utan en större del av tillverkningsindustrin, så också ett geografiskt utökat mandat för Inlandsinnovation. Jag tror att det i grunden är bra. Vi behöver kapitaltillgång för att företag ska växa och jobb ska skapas i hela landet.

Överläggningen var härmed avslutad.

8 § Svar på interpellation 2012/13:379 om den nationella innovationsstrategin

Anf. 39 Näringsminister ANNIE LÖÖF (C):

Herr talman! Ingela Nylund Watz har frågat mig om jag avser att göra det möjligt för riksdagen att medverka i uppföljningen av innovationsstrategin.

Det är bra att Ingela Nylund Watz noterat det ambitiösa och breda arbete som ligger bakom den nationella innovationsstrategin. Ingela Nylund Watz nämner i interpellationen den globala konkurrensen och

vikten av att Sverige förmår stärka våra positioner på innovationsområdet.

Sverige rankades nyligen som nummer ett i EU:s innovation scoreboard, och ligger i toppskiktet i flera internationella mätningar. För att vi ska behålla tätplatsen krävs att vi fortsatt satsar på innovationsfrämjande åtgärder.

Innovationsstrategin är långsiktig. Den hjälper oss att peka ut i vilken riktning åtgärderna behövs. Den har 6 målbilder, 17 delmål och 72 åtgärdsområden som används som utgångspunkt för att definiera, utforma och anpassa åtgärder för att stärka Sveriges innovationsklimat.

Regeringen genomför strategin bland annat genom att besluta om uppdrag till myndigheter samt genom dialog och samverkan inom Regeringskansliet och med berörda aktörer. Samtliga departement är inbjudna att delta i arbetet, som koordineras från Näringsdepartementet.

Regeringen har också uppdragit åt Vinnova att tillsammans med Tillväxtanalys föreslå en utformning av uppföljningen av den nationella innovationsstrategin. En första uppföljningsrapport kommer i höst.

Regeringen lägger stor vikt vid genomförandet och uppföljningen av innovationsstrategin. Strategin eller dess uppföljning har dock inte formen av en proposition och behöver därför inte behandlas av riksdagen, men den uppföljning som görs av Tillväxtanalys och Vinnova kommer att vara offentlig och därmed tillgänglig för intresserade riksdagsledamöter.

Anf. 40 INGELA NYLUND WATZ (S):

Herr talman! Jag vill börja med att tacka statsrådet för svaret. Den nationella innovationsstrategin omfattar ungefär 60 sidor. På s. 51 i innovationsstrategin börjar kapitel 7. Det omfattar en dryg sida, och det handlar om hur strategin ska genomföras. Som målbild anges där: ”Sverige lär av andra länders arbete med att utveckla innovationspolitiken och inspirerar internationellt genom ett långsiktigt och samordnat arbete med att stärka innovationsklimatet.”

Vidare slås fast att visionen för 2020 är ett riktmärke för insatser inom många politikområden, att samhällsutmaningar ska mötas med innovation och att ökad innovation ska bidra till att politiska mål på olika områden uppnås bättre och snabbare. Behovet av samordnade insatser internationellt, nationellt, regionalt och lokalt framhålls, liksom att regeringen eftersträvar en lärande innovationspolitik och att det krävs en helhetssyn med inslag från olika politikområden för att vi ska lyckas i Sverige.

Det här, herr talman, är bra. Jag har heller inte i min interpellation framfört någon kritik mot regeringen när det gäller att ta fram strategin. Det var ett ambitiöst arbete, och många aktörer gavs tillfälle och tog tillfället i akt att delta. Däremot står jag fortfarande fast vid, och det har jag framfört i tidigare debatter, att strategin hade blivit starkare om den hade kunnat inrymmas i en blocköverskridande överenskommelse om forsknings- och innovationspolitiken.

Herr talman! Jag blir mer och mer övertygad om att en sådan bredare förankring av vår innovationsstrategi hade inneburit mer av konkretion och uppföljbara mål. Min uppfattning, som delas av många aktörer – det är ministern väl medveten om – är att de 6 definierade målbilderna och

de 17 delmål som beskrivs i strategin visserligen är mål, men tyvärr inte tillräckligt konkreta för att vara uppföljbara i syfte att flytta fram Sveriges positioner.

Det var mot den bakgrunden som jag ville höra om statsrådet ville göra det möjligt för riksdagen att delta i uppföljningen av innovationsstrategin. Av svaret framgår klart och tydligt att ministern inte är beredd till det.

Herr talman! Mot bakgrund av detta svar, som är väldigt tydligt, reser sig några ytterligare frågeställningar.

För det första: Kan statsrådet presentera någon politisk arena som ur ett politiskt helhetsperspektiv, vilket strategin hela tiden framhåller behovet av, bättre ska kunna bidra i uppföljningen av den nationella innovationsstrategin än Sveriges riksdag?

För det andra: I kapitel 7 på s. 51 står det att regeringen avser att redovisa en översikt av genomförandet. Vad betyder det konkret?

För det tredje: I samma text framgår också att regeringen avser att med jämna mellanrum redovisa hur innovationsklimatet utvecklas. Vad betyder det konkret?

För det fjärde: I målbilden för genomförandet står att Sverige ska lära av andra länder för att utveckla innovationspolitiken. På vilket sätt har regeringen tagit intryck av andra länder när strategin utarbetades?

Anf. 41 GUNNAR ANDRÉN (FP):

Herr talman! Sverige är ett litet land men med ett stort välstånd. Hur klarar vi välfärden i framtiden? Det är den övergripande frågan.

Jag tycker att den fråga Ingela Nylund Watz väcker är väldigt intressant just ur välfärdspektivet. Vi ska veta det, att om det är någonting som har gjort att vi har kunnat klara välfärden och bygga upp den under så väldigt många år är det en framgångsrik innovationspolitik. Vi kan se det framför allt i de företag som fortfarande finns, om man nu bortser från handelsföretagen Ikea och Hennes & Mauritz som är lite speciella.

Vårt välstånd bygger ju oerhört mycket på tidigare stora teknikframgångar. Vi kan se det också i form av de satsningar som görs på medicin och läkemedel eller annan teknik. Vi har Ericsson. Vi har blivit ett framgångsrikt it-land. Vi har motorfordon, transporter och inte minst logistik. Det här är någonting som vi måste fortsätta med.

Jag tycker att det ambitiösa arbete som ligger bakom den nationella innovationsstrategin är bra. Det är partiöverskridande och det är också blocköverskridande. Det finns ingen oenighet om detta.

Jag skulle till Ingela Nylund Watz vilja tillföra en fråga. Det finns ett område som inte egentligen tillhör det här men som jag tycker att vi möjligen borde bli ännu bättre på och uppmärksamma. Även om vi gör väldigt många framgångsrika innovationer, herr talman, är det så att om vi inte kan sälja dem bra ute i världen – Sverige är ett litet land, och svenskan är ett litet språkområde – kommer vi att få stora problem att upprätthålla denna välfärd som är så beroende av exporten.

När man tittar på de företag som har varit väldigt framgångsrika och hjälpt till att lyfta Sverige – vi får kanske bortse från LKAB och några andra som har speciella förutsättningar – kan man se att det är sådana som Wallenbergföretagen, Atlas Copco, Astra och alla de här, och att vi hade en framgångsrik försäljare i en sådan person som Marcus Wallen-

berg, som man kan ha olika åsikter om i och för sig. Vi har också ett sådant företag som Volvo, som hade en liten marknad från början men som genom Gunnar Engellau och Pehr G Gyllenhammar skaffade en oerhörd internationell marknad. Vi har också Scania som är ett väldigt stort företag i många länder.

Alla de här sakerna beror ju på att vi har haft framgångsrika innovationer å ena sidan, men å andra sidan har olika människor varit väldigt framgångsrika exportsäljare.

Jag skulle vilja fråga statsrådet om man kanske kan komplettera den nationella innovationsstrategin med en satsning på att vi också ska bli ännu bättre på att sälja de saker som vi är duktiga på. Jag tror att det är en av nycklarna till att vi ska kunna bevara vår välfärd i framtiden.

Anf. 42 Näringsminister ANNIE LÖÖF (C):

Herr talman! Det Gunnar Andrén tar upp, kommersialiseringen och hur vi ska få ut produkter och tjänster, är själva kärnan i hela innovationsstrategin. Innovationsstrategin går ut på att vi ska få fram smartare produktionsprocesser, smartare och bättre produkter och tjänster. Vi har under en lång tid i Sverige satsat på excellent grundforskning. Vi har talat om en svensk paradox, att vi har varit duktiga på grundforskning, men vi har inte varit lika duktiga på att föra ut grundforskningens resultat i gångbara produkter, det vill säga kommersialiseringen. Jag är besjälad av att både se till att få en excellent grundforskning och att se till att forskare möter entreprenörer så att de kan föra ut sin forskning till nytta för medborgare i olika former genom nya produkter eller nya tjänster. Det är kärnan.

Vi är väldigt duktiga i Sverige, och har varit det under en lång tid, på innovationsklimat, kreativitet och konkurrenskraftig ekonomi. Vi toppar de flesta listor i världen. Men vi är inte nöjda med det, utan vi vill ständigt utmana oss själva. Vi är ganska ödmjuka från regeringens sida och säger att vi gärna vill ha en analys. Därför har vi under framtagandet av innovationsstrategin bett OECD att göra en djupanalys av svenskt innovationsklimat. OECD presenterade sina resultat för mig i ett öppet seminarium i höstas. OECD har granskat oss under lång tid och kommit fram till att vi ska fortsätta att vara pionjärer. De sade att vi har kommit en otroligt bra bit på vägen, men att vi vid sidan av våra stora och viktiga företag med FoU i Sverige måste se till att små och medelstora företag får möjligheter att hänga med i matchen. Bland annat därför har vi aviserat ett FoU-avdrag inför höstens budget som vi tycker är rimligt för att främja små och medelstora företag, förutom de satsningar vi gör i innovationspropositionen på test- och demoanläggningar, industriforskningsinstitut och det vi har gjort tidigare genom innovationscheckar och innovationscoacher till små och medelstora företag.

Dessutom presenterade jag och Anders Borg i går att vi förutom en djuplodning av innovationsklimatet låter Världsbanken göra en genomlysning av hur vi ytterligare kan förbättra det svenska företagsklimatet. Den är den första i sitt slag som Världsbanken gör av ett utvecklat land, och vi ser fram emot det resultat som de ska presentera under våren 2014.

Jag vill tacka Ingela Nylund Watz för att hon läste upp utdrag ur vår innovationsstrategi. Precis som den andades har vi ett framtidsinriktat

arbete där inte enbart det som regeringen gör är avgörande utan även samverkan mellan olika aktörer. Därför är samverkan ledordet i de strategiska innovationsområden som vi har lagt ett antal hundra miljoner på. Det är därför vi införde en samverkanspott för samarbete mellan akademi och näringsliv i forskningspropositionen i höstas. Det är därför som vi gör stora satsningar, över 2 miljarder, på innovation.

När regeringen gör den största satsningen i modern tid på forskning och innovation ska det följas upp. Därför har vi bett Vinnova och Tillväxtanalys att föreslå en utformning för uppföljningen. Det sker i dialog med övriga myndigheter, såsom Energimyndigheten, Almi, Rice och Tillväxtverket. Vi kommer att årligen följa upp innovationsstrategin. SCB har fått ett särskilt uppdrag från oss att utveckla innovationsindikatorer som kan användas av övriga myndigheter i genomförandet.

Alltså: Årliga utvärderingar av innovationsklimatet är vad vi ska göra för att se till att vi går från alla ord i strategin till handling.

Anf. 43 INGELA NYLUND WATZ (S):

Herr talman! Jag ska börja med att säga till Gunnar Andrén att det inte är blocköverskridande enighet om innovationsstrategin. Det är regeringens innovationsstrategi – bara så att vi är noga med det. Vad jag däremot tryckte på i mitt första inlägg var att jag tycker att den hade kunnat vara hela parlamentets strategi. Den hade då varit mycket starkare.

Det är bra att näringsministern här preciserar på vilket sätt det ska göras årliga uppföljningar. Jag har förstått att det är ett antal myndigheter som har fått i uppdrag att ta reda på hur man ska följa upp. Det ska bli spännande att se hur riksdagsledamöter och andra intresserade kan få reda på hur uppföljningen ska gå till mer konkret.

Låt mig återvända till frågan om varför den här innovationsstrategin är så viktig för hela Sverige, inte bara för regeringen. Av de 50 största företagen i Sverige är det ett som är bildat efter 1970. Vi vet att det är bland de största företagen i Sverige som de allra största satsningarna på forskning och innovation i det här landet görs.

Det som har hänt på senare år är att andelen forskningsinsatser från företag som är etablerade i Sverige nu för första gången på många år är större i sin utlandsverksamhet än i forskningsverksamheten i Sverige. Här har det skett ett mycket allvarligt trendbrott. Det är därför jag både i den här debatten och i många andra debatter, bland annat i budgetdebatten, har sagt att när andra länder långt före Sverige, framför allt i Asien, har tagit sig samman och skapat nationella innovationsstrategier för att flytta fram positionerna har det tagit väldigt lång tid för den svenska regeringen att samla ihop sig till en innovationsstrategi. Nu finns den. Dess värre har den inte hela parlamentets stöd – den hade varit mycket starkare med det. Men än värre är att den fått ganska allvarlig kritik för att vara, visserligen en bra beskrivning av hur det svenska innovationsklimatet är just i dag, väldigt okonkret och svår att följa upp. Här är regeringen svaret skyldig, och jag väntar med spänning på vad regeringen tänker följa upp, på vilket sätt det ska följas upp och mot vad man ska mäta sig.

Herr talman! Regeringen har missat en historisk chans. Vi socialdemokrater erbjuder regeringen inför arbetet med forsknings- och innovat-

ionspolitiken, som ju hanterades parallellt, att göra en blocköverskridande överenskommelse om detta. Regeringen bemödade sig inte ens om att svara. Det tycker jag är tråkigt. Dessutom är det ganska dålig stil, men det må vara hänt. Jag vet inte vad som var motivet till att hantera vårt erbjudande på det sättet.

Jag kan i alla fall konstatera att forsknings- och innovationspropositionen hanterades av parlamentet. Där blev vi i långa stycken eniga. Innovationsstrategin stannade på Näringsdepartementet och i Regeringskansliet och bereds nu av tjänstemän. Det är lätt att se var tyngdpunkten i regeringens arbete med forskning och innovation ligger – tyvärr.

Anf. 44 Näringsminister ANNIE LÖÖF (C):

Herr talman! Senast när vi debatterade den här frågan i riksdagen, och det gör vi ganska ofta, hade jag med mig ungefär en 30 centimeters hög papper om olika strategier som den socialdemokratiska regeringen arbetade fram 2002–2006. Bland annat var innovationsstrategin för 2005 med i högen. Den strategin arbetades fram, förmodar jag, på Näringsdepartementet, av dåvarande statsråd och beslutades i sedvanlig ordning av regeringen. Eftersom den inte innehöll några lagförändringar eller liknande fördes den inte heller över till riksdagen. Det är alltså helt normalt, en kutym, att strategier som inte innehåller några förslag om lagförändringar – detta är ju det lagstiftande organet – eller om pengar behandlas av regeringen. Det har socialdemokratiska regeringar alltid gjort, och det har också den här regeringen gjort i fråga om exempelvis mineralstrategin och innovationsstrategin.

Det som handlar om pengar, det vill säga den största satsningen i modern tid på forskning och innovation, har i sedvanlig ordning behandlats i riksdagen. Där är jag glad för det stöd som Ingela Nylund Watz precis har deklarerat. Det är satsningar på sådant som det inte tidigare har satts på i den omfattningen. Det nya med strategiska innovationsområden genomför vi nu, vilket jag är mycket glad för. Innovationsupphandling, som Socialdemokraterna fortfarande talar om att man vill införa, fattade vi beslut om för fyra år sedan, 2009. Nu är det i gång.

Vi gör mycket på innovationsområdet. Ibland kan jag känna att för Socialdemokraterna handlar det inte bara om att tala om det som regeringen redan har gjort utan också att föreslå åtgärder och vad man kan göra utöver det som ligger i beslutade propositioner och genomförs.

Innovationsstrategin är otroligt viktig. Den är viktig tillsammans med de satsningar som riksdagen har fattat beslut om vad gäller satsningar på innovation. Den är ett verktyg för oss att hävda oss i den internationella konkurrensen.

Sedan vet jag inte varifrån Ingela Nylund Watz har fått att innovationsstrategin i Sverige skiljer sig från andra länders. Jag blir inbjuden till andra länder i världen. Bara detta år har jag besök Indien, Kina, Sydkorea, Brasilien och USA därför att de vill lyssna in hur vi i Sverige har format vår innovationsstrategi under två år tillsammans med ungefär 1 400 personer som har varit med i processen. Att vi kopplar en långsiktig strategi på innovationsområdet tillsammans med pengar i en innovationsproposition är unikt i världen i dag, när det är nedskärningar och stor arbetslöshet i många andra länder.

Jag är glad och stolt över att vi har en regering som kan lägga fram en investeringsbudget tillsammans med framåtsyftande strategier under ett år då andra länder tvingas dra i nödbromsen. Då kan vi lägga stora miljarder på infrastruktur, innovation, forskning och sänkta skatter till företag. I och för sig gör Socialdemokraterna tvärtom, för man vill ju höja skatten på företagande med 30 miljarder, höja bolagsskatten, arbetsgivaravgifter och annat. Det är deras recept för att öka innovationskraften i Sverige. Jag tror att det är helt fel väg att gå. Det som långsiktigt kommer att stärka Sverige är när innovationsstrategin får fötter, alltså får verklig genomslagskraft. Det är av den anledningen som vi har valt att göra en årlig uppföljning.

Vi tillåter oss att granskas av OECD på djupet och bredden och att Världsbanken nu gör det, för om vi ska bibehålla vår förstaplats, som vi har i världen i dag när det gäller innovation, krävs det att vi står på tå, ligger i och tillåter oss att satsa, inte satsa på höjda skatter, som S vill, utan på fortsatt sänkta kostnader.

Anf. 45 INGELA NYLUND WATZ (S):

Herr talman! Jag noterar att näringsministern försöker göra detta till något slags allmän politisk debatt. Det tycker jag är tråkigt, för jag är helt övertygad om att näringsministern och jag är helt eniga om att en innovationsstrategi för ett land som Sverige, som är så litet och exportberoende, är ett väldigt viktigt instrument för att vi ska kunna stå oss väl i konkurrensen framöver.

Det må vara hänt att tidigare strategier har behandlats på samma sätt som regeringen hanterar sin strategi nu. Det behöver inte betyda att det är bättre för det. Under den tiden har ju utvecklingen gått framåt i en rasande hastighet i många av de länder som vi ska konkurrera med. Därför menar jag att regeringen missade en historisk chans att samla en bred majoritet för både innovationspolitiken och forskningspolitiken som hade kunnat vara blocköverskridande och långsiktig. Precis som påpekas i innovationsstrategin är det viktigt att ha en uthållighet i de här frågorna, och vi har väldigt bråttom.

Låt mig avsluta med att säga att OECD har på regeringens uppdrag som sagt granskat arbetet med den svenska innovationspolitiken och konstaterat en väldigt viktig sak som jag vet att regeringen har tagit till sig, att det behövs en enhetlig politik, att den behöver omfatta alla politikområden och att den behöver ledas på ett tydligt sätt. Den allvarligaste bristen i regeringens innovationsstrategi är att den har för låg status. Den leds på för låg nivå i Regeringskansliet. Vi kommer att se till att Sveriges innovationspolitik leds av Sveriges statsminister efter nästa val.

Anf. 46 Näringsminister ANNIE LÖÖF (C):

Herr talman! Jag är glad att jag och interpellanten är helt eniga om strategins betydelse. Men en strategi måste också fyllas med ett innehåll, och det är där vi skiljer oss åt.

Förutom strategins innehåll behöver vi ha åtgärder för att stimulera entreprenörskap, företagande och innovationskraft. Och jag tror inte på att 30 miljarder i ökade kostnader för företag som är innovatörer till exempel kommer att leda Sverige framåt så att vi fortsätter att vara etta på kreativitets- och innovationslistor i världen. Det handlar om att vi

behöver ha en god näringslivspolitik för att kunna uppfylla strategins syfte, och där menar jag att alliansregeringen och Socialdemokraterna tycker olika.

Poängen med innovationsstrategin, och det är därför som vi har blivit inbjudna till olika länder i världen, är att den är bred. Innovation används i en bred kontext, inte bara i teknikutveckling utan också i till exempel offentlig sektor.

Den andra delen, som andra länder är intresserade av, är att vi har lyckats få med alla departement i Regeringskansliet, och de står bakom med full kraft. Vi fattar till exempel innovationsbeslut på infrastrukturområdet, på det sociala området och inom biståndspolitiken för att markera att innovation är viktigt på alla departement.

Sedan tycker jag att det är helt naturligt att det är jag som näringsminister som leder näringspolitiken och innovationspolitiken i Sverige. Vi har nyinrättat ett kansli på Näringsdepartementet som ska koordinera hela arbetet med innovationsstrategin och hålla i takt pinnen för att se till att innovation genomsyrar Regeringskansliets beslut och olika uppdrag till myndigheter.

Jag hoppas att vi med gemensamma krafter nu kan se till att använda strategin som bas och gemensamt runt om i landet se till att lyfta Sverige globalt, för det är tillsammans som vi måste se till att vi bibehåller den globala konkurrenskraften.

Överläggningen var härmed avslutad.

9 § Svar på interpellationerna 2012/13:413 och 420 om förbättrad järnvägskapacitet

Anf. 47 Statsrådet CATHARINA ELMSÄTER-SVÄRD (M):

Herr talman! Isak From har frågat mig om jag tänker vidta några åtgärder för att minska sårbarheten och förbättra järnvägskapaciteten mellan Umeå och Luleå. Leif Pettersson har frågat mig om jag kommer att ta initiativ för att byggandet av Norrbotniabanan ska påbörjas snarast och vilka initiativ jag avser att ta för att säkra redundansen, alltså omlidningsförmågan, inom järnvägssystemet till och från övre Norrland. Jag väljer att besvara frågorna, som är ställda mot bakgrund av den urspårningsolycka som inträffat söder om Älvsbyn, gemensamt. Jag vill tillägga att det har inträffat ytterligare en urspårningsolycka efter det att interpellanterna skrev interpellationerna.

Låt mig först beklaga det inträffade. Att järnvägsspår stängs för trafik har negativa konsekvenser för både enskilda och näringsliv och innebär oplanerade utgifter också för samhället. Det är tyvärr inte möjligt att helt eliminera risken för att olyckor inträffar, men vi ska naturligtvis arbeta för att åstadkomma ett så robust transportsystem som möjligt.

Jag vill också vara tydlig med att infrastrukturpropositionen och den historiska satsningen om 522 miljarder har ett mycket tydligt syfte, nämligen ett kapacitetsstarkt, robust, säkert, tillgängligt och hållbart transportsystem. Regeringen har därför gett Trafikverket i uppdrag att presentera ett förslag till ny nationell plan för utveckling av transportsystemet för perioden 2014–2025. Förslaget kommer att redovisas nu i juni, när-

mare bestämt den 14 juni. Jag vill inte föregripa Trafikverkets arbete genom att uttala mig om specifika järnvägssträckor eller järnvägsobjekt i nuläget.

När Trafikverket har redovisat sitt förslag till ny nationell plan för perioden 2014–2025 kommer regeringen att ta ställning till innehållet. Regeringen kommer att fatta beslut om den nationella planen under våren 2014.

Anf. 48 ISAK FROM (S):

Herr talman! Jag tackar infrastrukturministern för svaret.

Nu står vi här igen. Det har ju blivit några gånger, och att döma av det svar som Catharina Elmsäter-Svärd har lämnat kommer vi nog att mötas ytterligare.

Vi står här i dag av flera orsaker, men främst handlar det om att verkligheten ännu en gång har gjort sig påmind. Precis som infrastrukturministern sade i sitt svar inträffade en urspårning natten mellan den 10 och den 11 maj då 9 av 13 vagnar i ett godståg som transporterade kopparslig till Rönnskärsverken spårade ur. Mer än 100 meter räls förstördes, och kontaktledningen revs ned. Olyckan skedde söder om Älvsbyn. Lyckligtvis skadades ingen, men det blev totalstopp under många dagar för transporter av bland annat kopparslig och för stålpendeln till Borlänge.

När trafiken precis kommit i gång skedde ytterligare en urspårning. Denna gång var det ett specialtåg för tunga transporter, som bara kan transporteras på Norra stambanan. Det finns inga alternativ för den typen av transporter.

Detta visar med all önskvärd tydlighet att det måste finnas alternativ upp till norra Norrland. Ovanför Vännäs finns i dag inga alternativ för riktigt tunga transporter.

Även persontrafiken sätts ur spel och ersätts med bussar. Dess värre har persontrafiken mot övre Norrland fått dåligt rykte på grund av detta, den osäkra punktligheten och den lilla kapaciteten, vilket inverkar negativt på besöksnäringen. Det är också ett problem.

Min ingång i debatten är ändå industrins situation. Främst är det SSAB och Boliden som drabbas. Konsekvenserna för industrin är betydligt värre. SSAB drar ned på sin produktion av tunnplåt i Boliden, och man skickar med båt. Bolidens smältverk i Rönnskär har fått produktionsstörningar. Där har man kört med lastbil på vägar som inte är anpassade för tunga malmtransporter. Man kör fortfarande med lastbil, och man har i dag små möjligheter att stå något längre tag utan att det blir komplikationer.

Den 4 mars hade vi en debatt om behovet av att öppna spåret mellan Arvidsjaur och Jörn som en alternativ väg. Detta hade inte varit möjligt nu heller eftersom Inlandsbanans kapacitet är för låg norr om Arvidsjaur. Man kan inte köra tunga tåg där; man har 16 tons axeltryck.

I ett kortsiktigt perspektiv måste man ordna Inlandsbanan så att det går att köra tillfälliga transporter där. Långsiktigt måste man dock ha ett rejält dubbelspår upp efter Norrlandskusten, alltså Norrbotniabanan. Det finns ingen annan möjlighet.

Bristen på beslut om Norrbotniabanan är kanske det allvarligaste hotet mot industrin. Industrin kan, trots höga kostnader, tillfälligt klara sig,

men för framtida investeringar är ett beslut om Norrbotniabanan helt nödvändigt.

Anf. 49 LEIF PETTERSSON (S):

Herr talman! Även jag tackar statsrådet för svaret. Nu har det hänt igen, som Isak From påpekade. Förra gången skedde det vid Bräcke. Då var det stopp i tågtrafiken under ett antal veckor. Denna gång var det utanför Älsvbyn. Det var tur att urspårningen inte skedde på någon av broarna över de stora älvarna. Då hade vi haft stopp i många veckor, kanske ett halvår, beroende på skadorna.

Det visar med all önskvärd tydlighet att det måste bli ytterligare ett spår till övre Norrland om industrin ska kunna ha någon trovärdighet kvar hos sina kunder, för det är ju egentligen det som det handlar om.

Omledningsmöjligheter i järnvägssystemet finns överallt i Sverige utom i övre Norrland. Överallt annars finns det en möjlighet att gå en annan väg.

Som Isak From påpekade skulle Inlandsbanan kunna vara en sådan möjlighet, men det är den inte i realiteten. SSAB försökte köra där men insåg snabbt att det inte skulle funka. Det var i väntan på att få fram en båt som man gjorde det.

Jag träffade SSAB:s ledning i går kväll. De kan ännu inte säga hur mycket det har kostat företaget, men det rör sig om i storleksordningen 50 miljoner. Det är vad denna urspårning har kostat.

Det allvarligaste är inte de tillfälliga kostnaderna utan trovärdigheten mot kunderna, att man inte kan leverera det som har utlovats. Det är det allvarligaste för SSAB. Det är precis samma sak för Boliden och för alla de företag som fraktar gods på Norra stambanan. Det är precis samma sak för de fisktåg som går från Narvik via Norra stambanan till södra Norge.

Vi vet att det finns möjlighet att få pengar från EU om vi satsar på Norrbotniabanan. Hur mycket låter jag vara osagt eftersom vi inte vet hur EU:s strukturfonder kommer att se ut i framtiden. Vi vet inte om man kommer att satsa mycket på några projekt eller mindre i många projekt. Det är inte klarlagt, för det hänger ihop med EU:s budgetförhandlingar som ju som bekant inte är färdiga ännu. Vi vet dock att vi i alla fall skulle kunna få lite hjälp på vägen.

Denna hjälp kommer dock inte att finnas kvar hur länge som helst. Det innebär att det ganska snart måste fattas beslut om byggande av ytterligare ett spår till övre Norrland, det vill säga Norrbotniabanan.

Med Norrbotniabanan blir Norra stambanan en möjlighet till omledning om något skulle inträffa. Man kan också använda bägge spåren beroende på vilken kapacitet man behöver för godstransporter och persontransporter. Jag tror visserligen att de flesta persontransporterna kommer att gå efter kusten, men det är en annan sak. Båda spåren kommer i alla fall att behövas i framtiden.

Anf. 50 GUNNAR ANDRÉN (FP):

Herr talman! Svenska folket är ett prövat folk. Jag erinrar mig en intervju i tidningen Expressen i början av 1980-talet då dåvarande trafik- och säkerhetschefen Yngve Gelotte tillfrågades hur det var möjligt att Roslagsbanan gick när alla SJ-tåg i hela Stockholmsområdet stod still på

grund av snöstorm. Herr Gelotte hade ett bra svar: Jo, för det är ett gammalt, beprövat och omodernt system.

Detta är lite av det problem vi har i Sverige. Under decennier, inte bara sedan den 6 oktober 2006, har vi ett eftersatt underhåll på SJ och Banverket.

Att vi är prövade kan vi alla vittna om. Så sent som den 8 maj stod jag själv på Stockholms central och åldrades tillsammans med tusentals andra passagerare på grund av att det hade brunnit ett ställverk vid Stjärnhov och det var totalstopp i hela trafiken.

Det är lite samma sak. Hela järnvägssystemet är väldigt sårbart. Man kan gå inte bara till Norrland utan till Sörmland. En folkpartistisk ledamot som hette Kjell Johansson hävdade under hela perioden 82–94 att det behövdes dubbelspår på Sörmlandsbanan. Det kom ett spår, men problemen i Strängnäs och Eskilstuna kvarstår än i dag.

Om vi nu flyttar till de problem som finns i Norrland: Jag håller med Isak From om inte minst att industrin har ett stort intresse av att vi får bättre kapacitet till övre Norrland. Det är ett nationellt intresse, och där spelar onekligen Norrbotniabanan stor roll. Men jag håller gärna med regeringen: När man satsar 522 miljarder kronor måste man veta var de pengarna läggs bäst, och vi politiker är kanske inte bäst på att avgöra det. Men vi måste se till att vi har de bästa förutsättningarna för att fatta rationella och goda beslut.

Själv anser jag till exempel att hamnen i Göteborg och Marieholmsbron absolut är det nationellt viktigaste projektet någonsin. Gårdagens folkomröstningsbeslut i Göteborgs stadsfullmäktige var kanske inte det allra bästa ur den synpunkten sett.

Jag tillhör dem som är varm tillskyndare av Norrbotniabanan, just av de skäl som Isak From och Leif Pettersson för fram, nämligen att vi behöver det här spåret för att stärka nationella intressen och exporten från Norrland, inte minst ned till Göteborg. Jag håller gärna med vd:n för Norrbotniabanan, som heter Gusten Granström och som skrev i Norran häromdagen och undrade om det inte snart är dags att utöver de järnvägsutredningar som görs titta på vilka olika finansieringsmöjligheter som finns. Det kan ske på olika sätt.

Det räcker inte, som Socialdemokraterna har gjort i sin budgetmotion, att anslå pengar som räcker till 9 kilometer norr om Umeå. Det återstår 263 kilometer fram till Luleå. Det behövs nog nya sätt att få in andra sorters pengar. EU-pengar – det är skattepengar det också – är en sådan sak, och det kan finnas andra möjligheter att finansiera Norrbotniabanan än vi är vana vid.

Jag tror att industrin i övre Norrland – och även det svenska välståndet – skulle främjas mycket om vi fick en lösning på det problem som sårbarheten i övre Norrland är.

Anf. 51 Statsrådet CATHARINA ELMSÄTER-SVÄRD (M):

Herr talman! Vi kan ganska tydligt säga att järnvägen har varit hårt prövad under många år. Men både enskilda resenärer och inte minst våra företag är kanske om möjligt ännu mer prövade.

I den delen vill jag hålla med Leif Pettersson. Om man ska kunna ha affärsöverenskommelser bygger det mycket på förtroende. Det handlar om punktlighet, att veta att varorna kommer fram som det är tänkt. Det

handlar också om särskild respekt och hänsyn till den utveckling som har skett över tid, till exempel på ett stort företag som SSAB, som inte längre har några egna buffertlager utan är beroende av kontinuerliga transporter. När en transport inte kommer fram ställs en verksamhet helt och hållet. Då kan man också tappa förtroende. Det är oerhört allvarligt.

Det är naturligtvis så att järnvägen prövas. Förutom situationen att vi har enskilda olyckor med till exempel urspårningar, där de senaste har tagits upp här, är det naturligtvis viktigt att reda ut varför de skedde, för att kunna förebygga. Vi vet också att bara kopparstöder innebär ungefär två timmar i förseningar varje dag. Vi har ett ökat antal suicidfall på just järnvägen, som tar tid även om det har andra konsekvenser också. Vi hade senast i natt ett attentat mot ett teknikskåp som har sprängts, vilket stänger av mycket av järnvägstrafiken i och kring Ronneby.

Just därför tycker jag att det är så viktigt att närmast i tid fokusera på den infrastruktur som vi de facto har. Det är alltid mycket mer sårbart där det finns enbart ett enkelspår, för där finns det i stort sett inte så många andra alternativ.

Jag skulle vilja säga att olyckan i Bräcke egentligen var bra – fast den inte var bra. Men den satte lite grann fingret på just sårbarheten, inte minst för järnvägen i Norrland, där Inlandsbanan kanske för första gången fick kliva fram som en bana som har potential och som kan ha betydelse, inte minst när det gäller redundansen.

Det uppdrag som Trafikverket har fått handlar mycket om att se på hela landet: Hur ser stråken ut? Hur fungerar noterna? Hur kan det hänga ihop? Var har vi flaskhalsar? Var finns kapacitetsproblemen? Det är bland annat det som ska redovisas den 14 juni. Där finns också ett mycket tydligt uppdrag att se över vilken möjlighet och potential till exempel Inlandsbanan har i detta, utifrån det vi de facto har nu.

Jag har också träffat många företagare, inte minst när jag hade en heldag för att åka längs med en större sträcka längs med Inlandsbanan. Företagen säger till mig: Se till att vårda den infrastruktur som vi har! Att bygga ny infrastruktur är alltid bra, men det tar tid att få det på plats.

Så till transportsystemet och vad som har varit viktigt när något händer. Där har jag följt hur Trafikverket och inte minst trafikledningen har jobbat, hur man använder hela transportsystemet. I de fallen har man fått använda både båt och andra sträckor. Det har varit ett sätt att hantera frågan, men det är naturligtvis inte lösningen på problemet.

Jag tror att det är flera parallella frågor som vi behöver ha med. Det gäller att förebygga att olyckor, sabotage och annat händer, se till att vi återfår den standard som järnvägen var byggd för och se till att vi får in Inlandsbanan med den potential för redundans som den har. Det tror jag är en viktig förutsättning i närtid för de företag som nu undrar om de ska våga använda järnvägen.

Anf. 52 ISAK FROM (S):

Herr talman! Jag får börja med att tacka Gunnar Andrén för hans inspel och hans stöd för Norrbottenbanan. Det kanske också är bekant att om vi inte hade förlorat valet 2006 hade vi förmodligen redan startat bygget av Norrbottenbanan, och det hade förmodligen kommit en ganska lång bit på vägen.

Det är kanske också bekant för Gunnar Andrén att vi har levt med en moderatstyrd borgerlig regering och lever med den nu, och då får vi socialdemokrater lägga våra förslag utifrån det. Ett förslag har varit att vi åtminstone måste komma i gång och få in Norrbotniabanan i planen. Vi vill börja bygga från Umeå och norrut, för det är det alternativ som vi ser skulle fungera bäst.

Jag kan förstå att Moderaterna är kallsinniga till oss socialdemokrater och våra krav. Det kanske hör till. Men när Moderaterna är så kallsinniga mot näringslivet börjar vi se att vi har problem.

Att Norrbotniabanan byggs är långsiktigt det enda alternativet. Näringslivet har flera gånger ställt frågan till samtliga politiker: Hur många gånger ska vi behöva säga att Norrbotniabanan behövs?

Är kanske statsministerns uttalande i Davos om att industrin har spelat ut sin betydelse det slutgiltiga beviset för ointresset i Rosenbad? Kanske måste vi börja ställa oss frågan: Spelar rälsbrott någon som helst roll i Rosenbad?

Tillväxt är något som vi politiker är mycket intresserade av. Då måste vi kanske fråga oss: Hur många rälsbrott ska till innan regeringen förstår att detta faktiskt påverkar Sveriges möjligheter till tillväxt?

Näringslivet har som bekant länge ropat efter mer kapacitet mellan framför allt Boden och Vännäs. När Trafikverket presenterade sin kapacitetsutredning pekade kartorna – till vår förvåning och till näringslivets stora förvåning – på att det inte fanns någon kapacitetsbrist.

Trots detta vet vi att tiderna utefter Norra stambanan sedan länge är slut. Man tvingades också göra om kapacitetsutredningen, och man tvingades göra en revidering. Då kunde de nya siffrorna visa att man kunde vänta sig en ökning på mellan 20 och 36 procent mellan 2010 och 2030. Det måste visa att det finns potential.

Det är precis som infrastrukturministern säger: Inlandsbanan kan vara ett alternativ. Ja, än så länge är den kanske ett alternativ upp till Östersund. Men vidare norrut är den inte fullt ut ett alternativ utan att man gör de belastningsförbättringar och åtgärder i signalsystemet som krävs.

Men har vi tilltro till järnvägen som ett möjligt system måste man också komma till beslut om att få in Norrbotniabanan i planperioden. Inlandsbanan kan kortsiktigt lösa det här och klara en del om vi snabbt sätter in insatser för bärighetsförbättring. Men ska vi långsiktigt och tydligt signalera att vi tror på industrin och basindustrin i norra Sverige är det Norrbotniabanan som gäller.

Jag vet inte om statsrådets svar till oss här, att man ska avvakta och komma med ett nytt förslag, kommer att innebära att man så smått närmar sig oss och säger att detta kanske behövs men måste utredas lite ytterligare. Infrastrukturministern kan väl komma med ett litet förtydligande. Vad är det egentligen som krävs i den här nya utredningen för att regeringen ska göra ett annat ställningstagande?

Anf. 53 LEIF PETTERSSON (S):

Herr talman!, Som Isak From säger har Trafikverket självt tvingats revidera Kapacitetsutredningens resultat beträffande övre Norrland. Exempelvis hade man räknat med de norska fisktågen på Malmbanan, men inte på Norra stambanan. Trodde man att de skulle stanna i Luleå, eller vad trodde man? Jag tror att det helt enkelt var så att Kapacitetsutred-

ningen inte hade nog med tid. Man hade nog behövt lite mer tid på sig för att kunna utreda alla de uppdrag man fått. Men icke desto mindre har Kapacitetsutredningen gett sitt underlag till den fortsatta debatten. Nu ska Kapacitetsutredningen ligga till grund för det Trafikverket kommer med om någon vecka. Jag hoppas att Trafikverket då har insett att den revidering beträffande övre Norrland som verkets egna tjänstemän gjort faktiskt är verklig.

Regeringen säger nu att man anslår 522 miljarder till infrastrukturen på sikt. I vårt budgetförslag har vi ungefär 570 miljarder. Vi har regeringens 522 miljarder och det som vi har lagt till utöver det. Det hjälper fram frågan, så att säga. Det innebär också att vårt åtagande att bygga hela Norrbotniabanan finns där. Vi kan inte säga exakt när vi kan komma i gång med det, för vi sitter inte på den utredningskapaciteten. Vi vet inte hur lång tid det kommer att ta att få fram den slutliga järnvägsplanen. Hela det arbetet är ju nedlagt därför att regeringen inte kunde anslå medel till Trafikverket för att fortsätta med det. Detta innebär för övrigt också stora problem där järnvägen ska dras genom kommuncentrum. Man får lägga på väldigt stora markreservat som skulle kunna användas till annat i stället. Men det är en randanmärkning i det hela.

Vi vet att det finns ett eftersatt underhåll på all infrastruktur i Sverige sedan lång tid tillbaka, och vi får ta vår del av den kritiken. Detta är fakta. Men det blir inte bättre av att regeringen inte anslår de medel som Trafikverket anser sig behöva göra av med på underhåll. I den budget som gäller just nu fick Trafikverket 400 miljoner kronor mindre än vad de ville ha för att kunna klara underhållet.

Nej, enligt min mening är det inte bara tåg som spårar ur, utan också regeringens politik när det gäller järnvägstrafiken riskerar att hamna rejält i diket. Jag tror att vi måste inse att vi i Sverige har en ganska stor infrastrukturkapacitet som måste underhållas. Vi kommer aldrig att kunna bygga lika mycket nytt, men vi måste investera också i det nya för att klara de framtida behoven. Där skiljer vi oss åt rejält. Jag hävdar att regeringen har sparat ur.

Anf. 54 GUNNAR ANDRÉN (FP):

Herr talman! Jag hävdar att regeringen äntligen har kommit upp på spåret. Det är lite annorlunda det. Det beror på vilket perspektiv man har.

Man ska inte vara för polemisk i sådana här sammanhang. Det är klart att det allra bästa hade varit om vi hade haft en återanvändbar sedelpress. Men det är inte fallet, utan vi måste finansiera varje sak ordentligt för sig. En återanvändbar sedelpress, Leif Pettersson och Isak From, är någonting som vi borde skaffa oss, men det kan vara en del problem med att få den att fungera i längden.

Låt var och en bli salig på sin tro. Isak From har nog en god tanke: Hade det inte blivit regeringsskifte skulle säkert Norrbotniabanan ha varit klar nu. Men det finns ett problem. När ministären Reinfeldt tog över den 6 oktober 2006 fanns det hål på 60 miljarder. Jag hade förmånen att få diskutera ett av dessa små hål med nuvarande kommunalrådet i Kiruna, Zakrisson, som tyckte att det var förskräckligt att man inte byggde färdigt Haparandabanan. Ja, men det krävdes ju att man först fyllde igen det hål på ett antal hundra miljoner som fanns. Nu är den banan klar.

Ett av de största problemen med oppositionen och Socialdemokraterna är att man prioriterar allt. Det går inte, menar jag. En annan viktig sak är att finansieringen måste ske även med banavgifter. Man kan inte både säga att vi nästan inte ska ha några höjningar av banavgifterna och också säga att vi ska bygga nytt. Det går bara inte ihop. Och den allians som ni för närvarande har med Sverigedemokraterna tycker jag att ni borde ta er ur snarast.

Anf. 55 Statsrådet CATHARINA ELMSÄTER-SVÄRD (M):

Herr talman! All heder åt Leif Pettersson, som talar så sant. Just järnvägens eftersatthet äger många ansvarstygda skuldror som borde ha sträckts upp något mer sedan lång tid tillbaka. Men vi kan även titta på det som Gunnar Andrén var inne på: hanteringen av till exempel Botnia-banan och finansieringen av den, eller snarare missfinansieringen. Nu finns den ändå på plats. Ådalsbanan hanterades i något slags gott skimmer utan att det egentligen fanns någon finansiering med. Nu har vi även den på plats, liksom Haparandabanan.

Isak From säger att hade bara Socialdemokraterna fått fortsätta att regera efter 2006 hade man nog påbörjat byggnationen av Norrbotniabanan. Men det är precis som Gunnar Andrén just sade: Det saknades drygt 60 miljarder. Det fanns många bra objekt i den infrastrukturplanen som dess värre inte hade finansiering. Det har vi också att förhålla oss till.

Isak From har – förvisso inte likt honom, herr talman – uppfattningen att Moderaterna är väldigt kallsinniga gentemot näringslivet. Socialdemokraterna ger sken av att tro på industrin. Är det denna gunst man försöker bevisa genom att höja skatter med 30 miljarder? Särskilt höjningen av bolagsskatten slår direkt mot de företag som både Leif Pettersson och Isak From säger sig vilja värna om.

Socialdemokraterna säger sig ha mer pengar för infrastruktur än de 522 miljarderna, som de facto är en 20-procentig höjning, både för underhåll och drift och för att utveckla det nya transportsystemet, även med nya spår. Ja, Socialdemokraterna har 46 miljarder mer för den här perioden. Men man tänker finansiera detta med en lastbilsskatt som man ännu inte vet effekterna av. Man kommer inte ens att tillåta att banavgifter får tas ut efter det som är lagligt. De skulle annars gå direkt till järnvägen. Lastbilsskatten kommer också att slå direkt mot de företag som ni säger er vilja värna om.

Jag har full respekt för att Isak From och Leif Pettersson, som kommer från dessa delar av landet, ser behovet av Norrbotniabanan. Det är inte så att Norrbotniabanan är en dålig bana. Det behövs mer infrastruktur.

Det kanske skulle vara något mer klädsamt att partiet i övrigt och i sina motioner gemensamt skulle stå upp för den gemensamma linjen. Så är inte fallet. Det gäller möjligtvis de nio kilometrerna från Umeå och uppåt till industriområdet. Det är alltid en början.

När jag räknade ihop alla de ord i textmässig budgetsatsning på allt det Socialdemokraterna vill bygga, alltifrån tåg som ska gå snabbare än snabbast till nya sträckningar som ska vara överallt för att vara alla Guds goda gåvors givare, slutade jag räkna efter 90 miljarder.

Är det meningen att vi ska gå in i en ny period igen med goda textmässiga satsningar där det inte finns en enda krona medfinansierad? Jag tycker att vi ska ta frågan på ett mycket större allvar.

Utifrån det perspektivet är dagens interpellation fullt relevant. Det ställer till problem för enskilda resenärer och i det här fallet stora viktiga exportföretag om transporterna inte kan komma fram.

Därför är det viktigt att reda ut: Varför skedde dessa olyckor? Hur gick det till? Vad kan förebyggas så att de inte händer igen? Samtidigt ska vi jobba med att vårda den infrastruktur vi har.

I det mycket tydliga uppdraget som Trafikverket har fått, och som kommer att redovisas den 14 juni, ligger fokus på järnvägens flaskhalsar, kapacitetsbrist och att se till noderna för godset genom hela Sverige.

Anf. 56 ISAK FROM (S):

Herr talman! Gunnar Andrén hade i början ett ganska bra inlägg, men mot slutet spårade han ur. Gunnar Andrén vet mycket väl att vi inte har något som helst samarbete med Sverigedemokraterna, definitivt inte i den här frågan och inte heller i någon annan.

Det är mycket tjat om kilometeravgiften eller åkeriavgiften som vi socialdemokrater vill införa för att få ordning och reda i åkeribranschen så att våra svenska åkerier ska få rättvisa förutsättningar och inte konkurreras ut av oseriösa.

Vi kan hålla oss till vad det egentligen är. Det är ett sätt att finansiera vad vi vill finansiera. Vi vill lägga över en del av de tunga transporterna på järnväg. För att göra det är det bra att vi minskar de långväga transporterna som i dag går på lastbil eftersom det inte finns någon kapacitet på järnväg.

Det är grundförutsättningarna för att transportera mer på järnväg. Lastbilarna kommer fortsättningsvis också att vara helt nödvändiga. Vi måste transportera någonting till omlastningsstationer som vi också måste tillskapa i större utsträckning.

Allting hänger ihop på ett eller annat sätt. Om det sker en urspårning på Norra stambanan får det konsekvenser efter hela vägen. Det är bra att man gör utredningen. Branschföreträdare och det tunga näringslivet, basnäringsindustrierna, har gått så långt att de kräver en särskild utredning för Norrbotten och Västerbotten.

De menar att man över huvud taget inte har sett de förutsättningar som föreligger och de möjligheter som finns. Det gäller framför allt skogsindustrins och gruvindustrins möjligheter och kommande kapacitetsbehov. Det är viktigt.

Det ska bli väldigt intressant när man presenterar utredningen om man har kommit till insikt om de goda förutsättningar som finns att öka tillväxten i hela landet som börjar i norr.

Anf. 57 LEIF PETERSSON (S):

Herr talman! Jag vill inte ge mig in i någon allmänpolitisk debatt och börja tala om företagsstöd hit och dit och företagsskatter. Den debatten får vi ta vid annat tillfälle.

När det gäller banavgiften har vi sagt att vi kan tänka oss att ta ut ökade banavgifter. Men det är orimligt att ta ut dem när man får sämre järnvägsförutsättningar. Det är bra att ta ut banavgifter när man får bättre

förutsättningar på järnvägen. Så är det inte i dag. Järnvägen får sämre förutsättningar.

Vi klarar inte av att få fram järnvägstrafiken runt om i landet. Urspårningen är ett exempel på det. Vi vet att redan när Norra stambanan byggdes kunde man inte bygga den på det sätt som man tänkt från början hela vägen upp. Den övre delen av Norra stambanan blev byggd med en lägre standard. Det har vi fått lida för ända sedan dess. Det blev fler backar och sämre järnväg helt enkelt. Det gör att den järnvägen inte kan ligga till grund för de framtida behoven.

Vi vet också att Inlandsbanan mycket väl i vissa delar måste användas för framtida expansion av gruvnäringen. Jag säger inte om utan när den järnmalmgruva som finns i Jokkmokk kommer i gång kommer Inlandsbanan att behöva användas för transporter av järnmalm. Vi har andra gruvprojekt efter andra delar av Inlandsbanan där jag tror att man också måste använda den möjlighet som Inlandsbanan utgör.

Nu börjar min talartid ta slut. Jag tänkte också säga något om att vi träffade Transportgruppen häromdagen. Vi såg då hur man kunde använda sig av lastbilarna för att komma runt rälsbrottet. Det handlade om dem som tog över efter Cargonet. De kunde göra det på ett mycket smart sätt. Det går inte att göra för den tunga industrin. Förlåt att jag drog över talartiden.

Anf. 58 Statsrådet CATHARINA ELMSÄTER-SVÄRD (M):

Herr talman! För min del gjorde det ingenting att Leif Pettersson drog över talartiden. Han var ändå inne på en viktig sak. Det handlar om hela logistiken för alla transportslagen. Där hittade man nya marknadslösningar när det visade sig att det gamla inte fungerade.

Jag vill avsluta med följande. När det gäller Norrlandslänen har jag – om det är så att Isak From och Leif Pettersson inte är medvetna om det – utifrån resenärsperspektivet givit uppdraget till Trafikanalys att se hur arbetspendling ser ut i Norrland. Vi gjorde någonting liknande för storstadsregionerna. Vi vill göra något liknande om människors förutsättningar att resa, något som också är viktigt för företagen. Det kommer vi ha med oss in i åtgärdsplaneringen när vi sedan fattar beslut. Det är en viktig ingrediens. Där kommer också järnvägen att ha betydelse.

Jag vill ta upp tråden som både Isak From och Leif Pettersson var inne på. Det underlag som vi hade inför infrastrukturpropositionen var mycket riktigt Kapacitetsutredningen. När den var presenterad kom det också in remisser. Där har det nu funnits möjlighet för Trafikverket att i sitt arbete med åtgärdsplaneringen ta hänsyn till de remisser som kommit in.

Nästa steg rent formellt blir att från den 14 juni när Trafikverket har kommit in med hela planen kommer den att gå ut på remiss igen. Vi kommer att ha en stor samling här i Stockholm där även alla regionala företrädare kommer att inbjudas och där helheten presenteras.

När det gäller godstrafiken handlar det om att verkligen se stråk och noder och titta på var det finns flaskhalsar och kapacitetsbrist. Det gäller framför allt hur vi kan använda hela transportsystemet men också om vad som ska göras och när i tid.

Nu står vi i en situation där vi frågar oss: Vad kommer att hända och ske de fem närmaste åren? Det är en tid som är ganska ekonomiskt orolig

Överläggningen var härmed avslutad.

10 § Bordläggning

Anmäldes och bordlades

Proposition

2012/13:163 Vissa register för forskning om vad arv och miljö betyder för människors hälsa

EU-dokument

KOM(2013) 301 Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om ändring av rådets förordning (EG) nr 1083/2006 vad gäller vissa bestämmelser om den ekonomiska förvaltningen för vissa medlemsstater som drabbats eller hotas av stora svårigheter med avseende på deras finansiella stabilitet och om återtaganderegler för vissa medlemsstater

Motioner

med anledning av prop. 2012/13:147 Ny bibliotekslag

2012/13:Kr8 av Gunilla Carlsson i Hisings Backa m.fl. (S)

2012/13:Kr9 av Bengt Berg m.fl. (V)

2012/13:Kr10 av Adam Marttinen (SD)

2012/13:Kr11 av Tina Ehn och Agneta Börjesson (MP)

Näringsutskottets betänkanden

2012/13:NU18 Ingripande mot marknadsmissbruk vid handel med grossistenergi produkter

2012/13:NU19 Olagligt statsstöd

Näringsutskottets utlåtande

2012/13:NU23 Granskning av meddelande om smart lagstiftning

Justitieukskottets betänkanden

2012/13:JuU21 Kränkande fotografering

2012/13:JuU25 Förstärkt straffrättsligt skydd vid grov fridskränkning och grov kvinnofridskränkning

2012/13:JuU22 En ny kameraövervakningslag

Finansutskottets betänkande

2012/13:FiU35 Riksrevisionens årsredovisning 2012

Skatteutskottets betänkande

2012/13:SkU25 Folkbokföringen i framtiden

Anmäldes att följande interpellationer framställdes

den 24 maj

2012/13:445 Studiemotiverande folkhögskolekurs

av *Thomas Strand* (S)

till arbetsmarknadsminister Hillevi Engström (M)

2012/13:446 Konsumenternas rätt till en tydlig ursprungsmärkning på färdigmatsförpackningar

av *Pyy Niemi* (S)

till statsrådet Birgitta Ohlsson (FP)

Interpellationerna redovisas i bilaga som fogats till riksdagens snabbprotokoll tisdagen 28 maj.

12 § Anmälan om skriftliga svar på frågor

Anmäldes att skriftliga svar på följande frågor inkommit

den 24 maj

2012/13:507 Trafiksäkerheten på Odensalavägen

av *Ardalan Shekarabi* (S)

till statsrådet Catharina Elmsäter-Svärd (M)

2012/13:509 ITS-rådet

av *Suzanne Svensson* (S)

till statsrådet Catharina Elmsäter-Svärd (M)

Svaren redovisas i bilaga som fogats till riksdagens snabbprotokoll tisdagen den 28 maj.

13 § Kammaren åtskildes kl. 12.09.

Förhandlingarna leddes

av talmannen från sammanrådets början till och med 8 § anf. 39 (delvis) och

av tredje vice talmannen därefter till sammanrådets slut.

Vid protokollet

HELÉN TÖRNQVIST

/Eva-Lena Ekman

Innehållsförteckning

1 § Anmälan om inkommen granskningsrapport från Riksrevisionen	1
2 § Anmälan om fördröjda svar på interpellationer	1
3 § Hänvisning av ärende till utskott	2
4 § Svar på interpellation 2012/13:414 om säljbara kvoter och utkastförbud	2
Anf. 1 Landsbygdsminister ESKIL ERLANDSSON (C)	2
Anf. 2 JAN-OLOF LARSSON (S).....	3
Anf. 3 PETER JEPPSSON (S).....	4
Anf. 4 LARS TYSKLIND (FP)	5
Anf. 5 RUNE WIKSTRÖM (M).....	6
Anf. 6 JENS HOLM (V)	7
Anf. 7 Landsbygdsminister ESKIL ERLANDSSON (C)	8
Anf. 8 JAN-OLOF LARSSON (S).....	9
Anf. 9 PETER JEPPSSON (S).....	9
Anf. 10 LARS TYSKLIND (FP)	10
Anf. 11 RUNE WIKSTRÖM (M).....	11
Anf. 12 JENS HOLM (V)	11
Anf. 13 Landsbygdsminister ESKIL ERLANDSSON (C)	11
Anf. 14 JAN-OLOF LARSSON (S).....	12
Anf. 15 Landsbygdsminister ESKIL ERLANDSSON (C)	13
5 § Svar på interpellation 2012/13:417 om djurförsök	13
Anf. 16 Landsbygdsminister ESKIL ERLANDSSON (C)	13
Anf. 17 JENS HOLM (V)	14
Anf. 18 Landsbygdsminister ESKIL ERLANDSSON (C)	15
Anf. 19 JENS HOLM (V)	16
Anf. 20 Landsbygdsminister ESKIL ERLANDSSON (C)	17
Anf. 21 JENS HOLM (V)	17
Anf. 22 Landsbygdsminister ESKIL ERLANDSSON (C)	18
6 § Svar på interpellation 2012/13:386 om kollektivavtal vid etableringsbidrag	19
Anf. 23 Näringsminister ANNIE LÖÖF (C).....	19
Anf. 24 JONAS SJÖSTEDT (V).....	19
Anf. 25 Näringsminister ANNIE LÖÖF (C).....	20
Anf. 26 JONAS SJÖSTEDT (V).....	21
Anf. 27 Näringsminister ANNIE LÖÖF (C).....	22
Anf. 28 JONAS SJÖSTEDT (V).....	23
Anf. 29 Näringsminister ANNIE LÖÖF (C).....	24
7 § Svar på interpellation 2012/13:357 om Inlandsinnovation AB	24
Anf. 30 Näringsminister ANNIE LÖÖF (C).....	24
Anf. 31 MARIE NORDÉN (S)	25
Anf. 32 Näringsminister ANNIE LÖÖF (C).....	25
Anf. 33 MARIE NORDÉN (S)	26
Anf. 34 ISAK FROM (S).....	28

Anf. 35 Näringsminister ANNIE LÖÖF (C)	29
Anf. 36 MARIE NORDÉN (S).....	30
Anf. 37 ISAK FROM (S)	30
Anf. 38 Näringsminister ANNIE LÖÖF (C)	31
8 § Svar på interpellation 2012/13:379 om den nationella innovationsstrategin.....	31
Anf. 39 Näringsminister ANNIE LÖÖF (C)	31
Anf. 40 INGELA NYLUND WATZ (S).....	32
Anf. 41 GUNNAR ANDRÉN (FP).....	33
Anf. 42 Näringsminister ANNIE LÖÖF (C)	34
Anf. 43 INGELA NYLUND WATZ (S).....	35
Anf. 44 Näringsminister ANNIE LÖÖF (C)	36
Anf. 45 INGELA NYLUND WATZ (S).....	37
Anf. 46 Näringsminister ANNIE LÖÖF (C)	37
9 § Svar på interpellationerna 2012/13:413 och 420 om förbättrad järnvägskapacitet	38
Anf. 47 Statsrådet CATHARINA ELMSÄTER- SVÄRD (M)	38
Anf. 48 ISAK FROM (S)	39
Anf. 49 LEIF PETTERSSON (S).....	40
Anf. 50 GUNNAR ANDRÉN (FP).....	40
Anf. 51 Statsrådet CATHARINA ELMSÄTER- SVÄRD (M)	41
Anf. 52 ISAK FROM (S)	42
Anf. 53 LEIF PETTERSSON (S).....	43
Anf. 54 GUNNAR ANDRÉN (FP).....	44
Anf. 55 Statsrådet CATHARINA ELMSÄTER- SVÄRD (M)	45
Anf. 56 ISAK FROM (S)	46
Anf. 57 LEIF PETTERSSON (S).....	46
Anf. 58 Statsrådet CATHARINA ELMSÄTER- SVÄRD (M)	47
10 § Bordläggning.....	48
11 § Anmälan om interpellationer.....	49
12 § Anmälan om skriftliga svar på frågor.....	49
13 § Kammaren åtskildes kl. 12.09.....	49

